

Bloemgracht	GG	4	Bredenhofstraat	GG	4
Bloemgracht	EV	5	Brederodestraat	PW	5
Bloemstraat	GB	2	Breedweer	GB	2
Bloemstraat	GG	4	Breedweer	EV	4
Blok	GG	4	Breestraat	GG	4
Blokschaaf	GB	1	Brielse Meer	PW	5
Blokschaaf	EV	5	Brigantijnstraat	EV	5
Blooksven	EV	5	Brikstraat	EV	5
Boeierlaan	EV	5	Bristolroodstraat	EV	5
Boekenbergpark	EV	5	Broersmarken	PW	5
Boendermaker	EV	5	Bronsveen	PW	5
Boere Jonkerplein	EV	4	Brouwersveld	PW	5
Boere Jonkerstraat	EV	6	Brouwerszoom	PW	5
Boerenpad	GG	4	Brusselsestraat	EV	5
Boeroestraat	GG	4	Buinerdiep	PW	5
Boksland	PW	5	Buitenmeet	GB	3
Bolbaken	EP	6	Buitenmeet	EV	5
Bolksbeek	PW	5	Burcht	GB	3
Bonte Kraaiweg	EP	6	Burcht	GG	4
Boomgaardsstraat	EV	4	Burcht	GB	1
Boomland	PW	5	Burgemeester Alberti- plein	PW	5
Bootsmanstraat	GG	4	Burgemeester de		
Borgerdiep	PW	5	Boerstraat	GB	3
Borneostraat	GG	4	Burgemeester de		
Bornholmpier	GG	5	Boerstraat	EV	5
Boschjesstraat	GB	2	Burgemeester		
Boschjesstraat	GG	5	Ferfstraat	EV	5
Boschstraat	GB	2	Burgemeester		
Boschstraat	GG	4	Klerkstraat	PW	5
Bosland	EV	5	Burgemeester		
Bossingschaaf	EV	5	Lammerschaagstraat	PW	5
Bossingschaaf	GB	1	Burgemeester		
Botenmakersstraat	GG	4	Mosselstraat	PW	5
Boterbloemstraat	PW	5	Burgemeester		
Boterbloemweg	PW	5	Schaapstraat	PW	5
Bothastraat	GG	4	Burgemeester		
Botterlaan	EV	5	Smitstraat	EV	5
Boukeveld	PW	5	Burgemeester		
Boukezoom	PW	5	Smitstraat	GG	4
Bouwmanspad	GG	4	Burgemeester Ter		
Bovenveen	PW	5	Laanplantsoen	GG	4
Braakdijk	GB	3	Burgemeester Ter		
Braakdijk	GB	2	Laanplantsoen	EV	5
Braakdijk R	GB	2	Burgemeester Ter		
Braakdijk R	GG	8a	Laanstraat	GG	4
Braillestraat	PW	5	Burgemeester van de		
Brandakkerstraat	PW	5	Stadtstraat	GG	4
Brandaris	EV	5	Burgemeester van de		
Brasemermeer	PW	5	Stadtstraat	EV	5
Braspenning	EP	6	Burgemeester van der		
Bredenhofdwarsstraat	GG	4	Wartstraat	PW	5
Bredenhofstraat	GB	2			

De Factorij	GB	2	De Zevenster	EV	7
De Glazenmaker	PW	5	Decatlon	EV	5
De Gortpeller	GB	2	Deken Schmidtstraat	PW	5
De Groene Arend	EV	5	Delftlaan	PW	5
De Groene Boer	EV	5	Delftsingel	PW	5
De Groene Valk	EV	5	Delistraat	GG	4
De Halve Maan	PW	5	Dennestraat	GG	4
De Helling	GB	2	Deutzhof	EV	5
De Kersenboomstraat	EV	5	Dick Laanplein	GB	2
De Kiel	GB	2	Dick Laanplein	GG	4
De Koopman	GB	2	Diederik Sonoyweg	GB	3
De Koopman	PW	5	Diederik Sonoyweg	EV	6
De Kuil	EV	7	Diederik Sonoyweg	EV	7
De Kuil	GB	2	Diepenbroekstraat	PW	5
De Kwakels	GB	3	Dijkgraaf IJffstraat	EV	5
De Lastdrager	PW	5	Dijkland	EV	5
De Locomotief	PW	5	Dijkven	EV	5
De Mei	GB	2	Dingstal	EV	5
De Mei	GG	4	Dirk de Kortestraat	EV	5
De Midvoor	GB	3	Dirk Kleimanstraat	EV	5
De Noordsterweg	EV	7	Dizzy Gillespiestraat	PW	5
De Omloop	PW	5	Dobbeven	EV	5
De Oranjeboom	GB	2	Dodonaeuslaan	EV	5
De Oude Zwan	GB	2	Dodonaeusstraat	EV	5
De Oude Zwan	PW	5	Dokkumerdiep	PW	5
De Palmboomstraat	EV	5	Dokter Bonstraat	GB	3
De Peereboomstraat	EV	5	Dokter Bonstraat	EV	5
De Poelsnip	PW	5	Doktersland	PW	5
De Roggebloem	PW	5	Dolomieten	EV	5
de Ruijterkade	EV	5	Dolphijnstraat	GG	8a
De Ruyterstraat	GB	2	Dom Helder Camara- straat	EV	5
De Ruyterstraat	GG	4	Domela Nieuwenhuis- straat	GG	4
De Schoolmeester- straat	EV	5	Dominee Baxstraat	GG	4
De Sint Pieter	PW	5	Domineestuin	GG	4
De Sint Willebrordus	GB	2	Domineestuin	EV	5
De Sint Willebrordus	PW	5	Doornburgh	EV	5
De Spil	GB	3	Doppenmolen	PW	5
De Steven	GB	2	Dorpsstraat	EV	7
De Streep	PW	5	Dorpsstraat	EV	8b
De Strijd	PW	5	Dorpsstraat	EP	6
De Tribune	GB	3	Dorpsstraat	GB	3
De Twee Gebroeders	PW	5	Dorpsstraat	EV	5
De Voorweid	PW	5	Dors	GB	2
De Waard	PW	5	Dovenetelweg	PW	5
De Watering	EV	5	Dr Roggertspad	EV	5
De Weer	GB	3	Dr. Boekenoogenstraat	GG	4
De Weer	EV	5	Dr. C.W.H. van		
De Werf	GB	2	Raaltenpark	GG	4
De Wetstraat	GG	4	Dr. H.G. Scholtenstraat	EV	4
De Wildschutter	PW	5	Dr. H.G. Scholtenstraat	PW	5
De Zetter	GG	4			

Dr. H.G. Scholtenstraat	GG	2	Ellekamp	PW	5
Dr. H.G. Scholtenstraat	EV	7	Ellekampzoom	PW	5
Dr. J.J. van der Horst- straat	PW	5	Elsbroekplantsoen	PW	5
Dr. J.M. den Uylweg	GG	4	Else Mauhsstraat	PW	5
Dr. Jan Mulderstraat	PW	5	Elvis Presleystraat	PW	5
Dr. Kortewegstraat	GG	4	Elzeboom	PW	5
Dr. Kuijperkade	GG	4	Elzenhaantje	PW	5
Dr. Schaepmanstraat	GB	2	Elzenstraat	GG	4
Dr. Schaepmanstraat	GG	4	Emmastraat	GG	4
Drielse Wetering	PW	5	Enkelspoor	EV	5
Dromos	EV	5	Erasmusstraat	PW	5
Drostendiep	PW	5	Ereprijsstraat	PW	5
Ds. Jacobus Borstius- straat	PW	5	Ereprijsweg	PW	5
Ds. Martin Luther Kingweg	EV	5	Esdoornlaan	GB	2
Dubbelebuurt	GG	4	Esdoornlaan	GG	4
Dubbelebuurt	GB	2	Esdoornlaan	EV	7
Dubbelspoor	EV	5	Esdoornlaan	EV	5
Ducaatstraat	EP	6	Esdoornstraat	PW	5
Dudenpark	EV	5	Essenstraat	GG	4
Duijves Weer	EV	5	Estafette	EV	5
Duinkerken	GB	2	Esther de Boer-van Rijkstraat	PW	5
Duinkerken	GG	4	Europastraat	PW	5
Duinland	EV	5	Evenwichtstraat	GB	2
Duke Ellingtonstraat	PW	5	Evertsenstraat	EV	5
Durgerdamstraat	PW	5	Explorerplein	PW	5
Durghorstplantsoen	PW	5	F		
Dwarstocht	EP	6	Fabriekweg	EP	6
Dwergmeerval	PW	5	Falster	GG	5
E			Fanfarehof	PW	5
E. Heimanshof	EV	5	Ferdinand Huyckstraat	PW	5
E. Heimansstraat	EV	5	Fie Carelshof	PW	5
Ebbehout	GB	1	Fien de la Marpad	PW	5
Edamstraat	PW	5	Fineerzaag	EV	5
Edisonstraat	GB	2	Finsesstraat	GG	4
Edisonstraat	GG	4	Flevomeer	PW	5
Eefsebeek	PW	5	Floresstraat	GG	4
Eemmeer	PW	5	Florijn	GB	3
Eendrachtstraat	GB	2	Fluitekruidweg	PW	5
Eendrachtstraat	GG	4	Fluitstraat	EV	5
Eesveen	PW	5	Fokkemast	GG	6
Egelenburgh	EV	5	Fonteinkruidweg	PW	5
Eifel	EV	5	Fortuinlaan	PW	5
Eikelaan	EV	7	Fortuinweg	PW	5
Eikelaan	GG	4	Franciscanenstraat	PW	5
Eikelaan	GB	2	Francisco Goyastraat	GB	2
Eikelaan	PW	5	Francisco Goyastraat	GG	4
Eikenlaan	EV	5	Franklinstraat	GG	4
Eline Vereplantsoen	PW	5	Frans Halsstraat	GG	4
			Fransesstraat	GB	1
			Fransesstraat	GG	4

Fred Waltonlaan	GG	4	Gorterspad	GG	4
Fresiastraat	EV	5	Gotlandpier	GG	5
Fröbelstraat	GB	2	Goudastraat	GG	4
Fröbelstraat	GG	4	Gouwsingel	PW	5
			Gouwzoom	PW	5
G			Govert 't Hoenstraat	EV	5
G. Molstraat	PW	5	Govert Flinckstraat	GG	4
G. van Heijningens- straat	GG	4	Graskarper	PW	5
G.F. La Croixstraat	EV	5	Grasland	EV	5
Gaasperdamstraat	PW	5	Grenehout	GB	1
Gaastmeer	PW	5	Groen van Prinsterer- straat	GG	4
Gagarinstraat	PW	5	Groene Jagerstraat	GB	3
Galeistraat	EV	5	Groenedijk	GB	8b
Galjoenstraat	EV	5	Groeneweg	EV	8b
Ganimedesstraat	PW	5	Groenland	EV	5
Ganzenwerfdwars- straat	GG	4	Grootscheepmakers- straat	GB	2
Ganzenwerfstraat	GB	3	Grootscheepmakers- straat	GG	4
Ganzenwerfstraat	GG	4	Grote Beer	PW	5
Gedempte Gracht	GB	1	Grote Belt	GG	4
Geersbroekstraat	PW	5	Grote Belt	GB	3
Geerteveld	PW	5	Grote Bleeker	PW	5
Geertezoom	PW	5	Grote Tocht	EP	6
Geertje Pel- Grootstraat	EV	5	Grote Wetering	PW	5
Gele Ring	GB	3	Gruttostraat	EV	5
Gele Ring	EV	5	Guishof	EV	5
Genieweg	GB	3	Guispad	GG	8a
Genieweg	EV	5	Guisweg	GB	2
Genieweg	EV	8b	Guisweg	GG	4
George Gershwinstraat	PW	5	Guisweg	EV	6
George Louis			Guldenakker	PW	5
Jambroesstraat	EV	5	Guurtjesmarken	PW	5
Gerard Doustraat	GG	4			
Gerda Brautigamstraat	EV	5	H		
Gerrit Bolkade	EP	6	H Gerhardstraat	EV	5
Gerrit Kiststraat	EP	6	H Gerhardstraat	GG	4
Gerrit Schaarstraat	PW	5	H. Soeteboomstraat	PW	5
Geuzenpad	EV	7	H.D. Arinkplein	GG	4
Gibraltar	EV	5	H.P. Berlagestraat	EV	5
Glanerbeek	PW	5	Haaldersbroek	GB	3
Glazenmakersveld	PW	5	Haaldersbroekerdwars- straat	GB	3
Glenn Millerstraat	PW	5	Haalweide	PW	5
Glennstraat	PW	5	Halligen	GG	5
Goeman Borgesius- straat	GG	4	Halsgevel	EV	5
Goethartstraat	EV	5	Halstraat	GB	2
Golofkinstraat	GG	4	Halstraat	GG	4
Gondellaan	EV	5	Handelsweg	EP	6
Gortershof	GG	4	Handzaag	EV	5
Gorterspad	GB	2	Hanenpad	GB	3

Hanenpad	GB	4	Het Dok	GB	2
Hannie Schaffstraat	EV	5	Het Luchthuis	GB	2
Harenmakersstraat	GG	4	Het Prinsenhofstraat	EV	5
Harmoniehof	PW	5	Het Salm	GG	4
Harpoeniersstraat	EV	5	Het Slot	GB	3
Harpstraat	PW	5	Het Slot	PW	5
Harz	EV	5	Het Welvaren	EV	5
Havenstraat	EV	7	Het Ziedhuijs	EV	5
Havenstraat	GB	6	Heukelsstraat	EV	5
Havenstraat	GG	4	Heuvelland	EV	5
Haverland	GB	3	Hildebrandstraat	EV	5
Haya van Someren- straat	EV	5	Himalaya	EV	5
Hazepad	GB	2	Hobbemastraat	GG	4
Hazepad	GG	4	Hoefbladstraat	PW	5
Heemskerckstraat	GG	4	Hoefbladweg	PW	5
Hegermeer	PW	5	Hoekerstraat	EV	5
Heijermansstraat	GG	4	Hoendiep	PW	5
Heijermansstraat	EV	5	Hof van Blois	EV	5
Heiligeweg	GG	4	Hof van Holland	EV	5
Heiligeweg	GB	2	Hof van Zaenden	EV	5
Heiligeweg	PW	5	Hof van Zaenden	EV	4
Heinsiusstraat	EV	5	Hofakker	PW	5
Heintje Davidspad	PW	5	Hoge Horn	GG	4
Held Jozuapad	GB	1	Hogendijk	GB	1
Helgoland	GG	5	Hogendijk	GG	4
Helsingborgstraat	GG	4	Hogeweg	EV	6
Hemkade	EP	6	Hollandsch Diep	PW	5
Hendrick Rietschoof- plein	GB	2	Hollandsepad	GG	4
Hendrik Andriessen- straat	PW	5	Hondemahof	GG	4
Hendrik Schaarstraat	PW	5	Hondemanstraat	GB	2
Henneland	PW	5	Hondemanstraat	EV	6
Hennepad	GG	4	Hondsdrifstraat	PW	5
Henriëtte Roland			Hondsdrifweg	PW	5
Holststraat	EV	5	Hoofdspoor	EV	5
Hensbroekstraat	PW	5	Hoofdtocht	EP	6
Herderinstraat	GG	4	Hoogaarslaan	EV	5
Herderskindpad	GB	2	Hoogstraat	GB	2
Herderskindstraat	EV	5	Hooiven	EV	5
Herderstraat	GB	2	Hornlaan	GB	3
Herderstraat	GG	4	Hornlaan	PW	5
Herengracht	GG	4	Houthavenkade	EV	7
Herenstraat	GG	4	Houthavenkade	GG	4
Herman Gorterstraat	EV	5	Houthavenkade	EP	6
Herman Heijermans- straat	EV	5	Houtkade	GG	4
Hermesstraat	EP	6	Houtkade	GB	2
Hermesstraat	GB	2	Houtland	PW	5
Hermitage	GB	1	Houtmanstraat	EV	5
Hertogs Wetering	PW	5	Hoveniersstraat	GB	2
			Hoveniersstraat	GG	4
			Hugo de Grootstraat	PW	5
			Huurlands Weer	EV	5
			Hyacintstraat	EV	5

Hyacintstraat	GG	4	Jan Bouwmeester-		
Hydepark	EV	5	straat	GG	4
			Jan Brinkmanstraat	GG	4
			Jan Campertstraat	EV	5
I			Jan de Wittestraat	GB	2
Iepenstraat	GG	4	Jan de Wittestraat	GG	5
Iepenweg	GG	4	Jan Eijdenbergstraat	EV	5
Igor Strawinskystraat	PW	5	Jan Hendrik op den		
IJdoorn	EV	5	Veldestraat	EV	5
IJkmeester	EV	5	Jan Heyndricksz		
IJsbloem	EV	5	Cardinaelstraat	GG	4
IJssel	PW	5	Jan Sijbrandsteeg	GB	2
IJsvogelstraat	EV	5	Jan Steenstraat	GG	4
Ipendamstraat	PW	5	Jan Steijnstraat	PW	5
Ipendamstraat	GB	1	Jan van Beaumont-		
Impostmeester	EV	5	straat	PW	5
Ina Dammanstraat	PW	5	Jan van Galenstraat	EV	5
Indigostraat	EV	5	Jan van Goyenkade	GG	4
Industrieweg	EP	8a	Jan van Riebeeckkade	EV	5
Industrieweg	EP	6	Jan van Scorelstraat	EV	5
Insulindelaan	GG	4	Jan van Scorelstraat	GG	4
Inzet	EP	6	Jan van Vleutenstraat	PW	5
Irene Vorrinkplein	EV	5	Jan Waalstraat	GG	4
Irisstraat	EV	5	Jan Walichszstraat	EV	5
Irisstraat	GG	4	Jan Wandelaarpad	PW	5
Irving Berlinstraat	PW	5	Jan Windhouwerstraat	GG	4
			Jaspershof	EV	5
J			Jaspersstraat	EV	5
J M van der Meystraat	EV	5	Jasykoffstraat	GG	4
J. Breebaardstraat	PW	5	Javastraat	GG	4
J. Kruijverstraat	PW	5	Javazee	EV	5
J. Roodenburghstraat	EV	5	Jean Henri Dunant-		
J. Zwartstraat	PW	5	straat	GG	4
J.A. Zandlevenstraat	PW	5	Jean Henri Dunant-		
J.C. van Wessemstraat	GG	4	straat	GB	2
J.J. Allanstraat	GG	8a	Jeroen Boschstraat	GG	4
J.J. Allanstraat	GB	3	Joachim Kleinsorg-		
Jaap de Boerstraat	GB	3	straat	EV	5
Jachtenlaan	EV	5	Joachim Stillerstraat	PW	5
Jacob Cornelisz van			Johan Vermeerkade	GG	4
Oostsanenhof	GG	4	Johannes Verhulst-		
Jacob Honigstraat	PW	5	straat	PW	5
Jacob Rekstraat	EV	5	John Lennonstraat	PW	5
Jacobus Gorisstraat	EV	5	Joke Smitsingel	PW	5
Jacobus van Waert-			Jonge Arnoldsstraat	GB	3
straat	EV	5	Jonge Arnoldsstraat	GG	4
Jacobushof	GG	4	Jonge Kuiperstraat	GG	5
Jagerakker	PW	5	Jonge Voolweg	EP	6
Jan Bestevaerstraat	GB	2	Jonge Zwaanstraat	GG	5
Jan Bestevaerstraat	GG	5	Jongmansstraat	EV	5
Jan Bonekampstraat	EV	5	Jonkerplantsoen	EV	4
Jan Bouwmeester-			Jonkerplantsoen	EV	6
straat	GB	2			

Josua Gekeerstraat	PW	5	Kennemerbeek	PW	5
Jubelpark	EV	5	Keppelerstraat	EV	5
Jufferstraat	EV	4	Kerkbuurt	GB	5
Julianastraat	GG	4	Kerkbuurt	GB	3
Jupiterstraat	PW	5	Kerkmeester	EV	5
Jura	EV	5	Kerkplein	GB	2
Justpier	GG	5	Kerkstraat	GB	2
Jutestraat	GG	4	Kerkstraat	GG	4
			Kerkstraat	EV	7
			Kerkstraat	EV	5
			Kerkstraat	EP	6
K			Kerkstraat	PW	5
K Kanstraat	EV	4	Kerkstraat	PW	5
Kaaihof	EV	5	Kervelstraat	PW	5
Kaaikepad	EV	5	Ketelmeer	PW	5
Kaarsenmakersstraat	GG	5	Kieftstraat	GG	5
Kaasjeskruidweg	PW	5	Kievitstraat	EV	5
Kaasmaker	GB	3	Kievitweg	PW	5
Kaasmaker	EV	5	Kikkertweg	EP	6
Kagerweg	EV	8b	Kilschans	PW	5
Kalf	EV	6	Kinselmeer	PW	5
Kalf	PW	5	Klaas Katerstraat	GG	4
Kalf	GB	2	Klaas Risstraat	GB	3
Kalf R	GB	3	Klammersstraat	GB	2
Kalf R	GB	2	Klammersstraat	GG	4
Kalverringdijk	GB	3	Klampstuk	PW	5
Kalverringdijk	GG	8a	Klaproosstraat	PW	5
Kalverstraat	GG	4	Klauwershoek	GB	1
Kamillestraat	PW	5	Klaverweg	PW	5
Kampakker	PW	5	Klein Engeland	GB	3
Kanaaldijk	EV	8b	Kleine Beer	PW	5
Kanaaldijk	GG	6	Kleine Belt	GG	4
Kanaaldijk	EV	8a	Kleine Steng	GG	6
Kanaaldijk	GB	3	Kleine Steng	GB	3
Kanaalkade	EP	6	Kleine Tocht	EP	6
Kanaalweg	EV	8b	Klingelbeek	PW	5
Kantoorweg	EP	6	Klipperstraat	EV	5
Kapelaan Gerrit			Klokbaai	GB	2
Grootstraat	EV	5	Klokbaai	EV	5
Kapelhof	PW	5	Klokbaai	GG	4
Kapzaag	EV	5	Klokgevel	EV	5
Karel Doormanstraat	EV	5	Klokkemeet	EV	5
Karel Lotsyiaan	EV	7	Kloosterven	EV	5
Karl Marxstraat	GG	4	Kluiverkamp	PW	5
Karmelietenstraat	PW	5	Knosterveld	PW	5
Karnemelkspad	GG	4	Koediep	PW	5
Karveelstraat	EV	5	Koekoeksbloemweg	PW	5
Kastanjelaan	EV	5	Koekoekstraat	EV	5
Kastanjestraat	PW	5	Koerakinstraat	GG	4
Kattegat	GB	3	Kofstraat	EV	5
Kattegat	GG	4	Kogerhout	GG	5
Kaukasus	EV	5	Kogerhoutpad	GB	2
Kauwerspad	GG	4	Kogersluisstraat	GB	2
Keerspoor	EV	5	Kogersluisstraat	GG	5

Kogerwatering	PW	5	Krommenieërweg	GB	2
Kokerstraat	GG	4	Krommeven	EV	5
Kolblei	PW	5	Kronenburgerpark	EV	5
Kolonelsdiep	PW	5	Krugerstraat	GG	4
Komarowlaan	PW	5	Kruier	EV	5
Komarowlaan	EV	7	Kruisbaken	EP	6
Konijnenpad	GB	2	Kruisstraat	GG	4
Konijnenpad	GG	4	Kuilpad	EV	7
Koning Davidstraat	GG	4	Kuipersveld	PW	5
Koning Davidstraat	EV	5	Kurkstraat	GB	2
Koning Williamstraat	GG	4	Kurkstraat	GG	4
Koningin Julianaplein	EV	5	Kweekerstraat	GG	4
Koningin Julianaweg	EV	5	Kweekerstraat	EV	5
Koningsdiep	PW	5	Kwelderland	EV	5
Koningsgeelstraat	EV	5			
Koolmeeskade	EV	5	L		
Koopvaardijstraat	EV	5	L.J. Imminkstraat	PW	5
Kopakker	PW	5	La Palma	EV	5
Kopermolenstraat	GB	2	Laan der Vrijheid	EV	5
Kopermolenstraat	GG	4	Laboratoriumweg	EP	6
Koperslagerstraat	GG	8a	Lage Horn	GB	1
Koperslagerstraat	GB	2	Lagedijk	GG	4
Koperslagerstraat	EV	5	Lagedijk	GB	2
Korenmeter	EV	5	Lagedijk	EV	6
Korenmolen	PW	5	Lagendijk	GG	4
Korte Hogendijk	GB	1	Lagendijk	GB	2
Korte Ringweg	EV	6	Lambert Meliszstraat	EV	5
Korte Ringweg	GB	3	Landmeter	EV	5
Kortenaerstraat	EV	5	Landzichtlaan	PW	5
Korvetstraat	EV	5	Langepad	EV	5
Kraaijenest	GB	3	Langepad	GG	4
Kraaijenpad	GB	3	Langestraat	GG	4
Kraaijenkamp	PW	5	Langeweide	PW	5
Kraaijenkampzoom	PW	5	Lanzarote	EV	5
Kraakstraat	EV	5	Larixstraat	GG	4
Kralingen	EV	7	Laurens Janszn		
Kramerstraat	GB	2	Costerstraat	PW	5
Kramerstraat	GG	4	Laurentiden	EV	5
Kranenbroekhof	PW	5	Lech Walesahof	EV	5
Kreeftstraat	GG	4	Leeghwaterstraat	GG	5
Kreeftstraat	EV	5	Leeghwaterweg	GB	3
Kreekrijklaan	EV	5	Leekstermeer	PW	5
Krimp	GB	1	Leerbroekstraat	PW	5
Kroeskarper	PW	5	Leeuwerikstraat	EV	5
Krokusstraat	GG	4	Legerland	PW	5
Krokusstraat	EV	5	Legerzoom	PW	5
Krommeniedijk	GB	3	Leliestraat	GB	2
Krommeniedijk	GG	8b	Leliestraat	EV	5
Krommenieërpad	EV	5	Leliestraat	GG	4
Krommenieërpad	GB	2	Leo XIII straat	GG	4
Krommenieërweg	GG	4	Leonard Bernstein-		
Krommenieërweg	EV	5	straat	PW	5

Leoniden	PW	5	Madeliefstraat	PW	5
Leonofstraat	PW	5	Madurastraat	GG	4
Lepelaarstraat	EV	5	Magda Janssensstraat	PW	5
Letterhout	GB	1	Mahatma Ghandihof	EV	5
Leurbeek	PW	5	Mahoniehout	GB	1
Leverkruidweg	PW	5	Makelaar	EV	5
Lijnbaan	GG	4	Mandelastraat	EV	5
Lijnbaan	PW	5	Manderveen	PW	5
Lijnbaanstraat	GG	4	Maneschijn	EV	5
Lijnbaanstraat	EV	5	Marathon	EV	5
Lijnoliestraat	GB	2	Marga Klompéstraat	EV	5
Lijnoliestraat	GG	4	Mariastraat	GG	4
Lijns Tewisz			Marinerstraat	PW	5
Roggeplein	GG	4	Marktplein	GB	2
Lijsterbeslaan	EV	5	Marktsteeg	GB	1
Lijsterbesstraat	GG	4	Marktstraat	GB	2
Lijsterstraat	EV	5	Marktstraat	GG	4
Lil Hardinstraat	PW	5	Marmoleumstraat	GG	4
Lindelaan	GG	4	Marskamp	PW	5
Lindelaan	PW	5	Marslaan	EV	7
Lindenlaan	EV	5	Marslaan	PW	5
Lindenlaan	GG	4	Matjesveld	PW	5
Linnaeusstraat	EV	5	Matjeszoom	PW	5
Linoleumstraat	GG	4	Matsmanveld	PW	5
Linoleumstraat	EP	6	Matsmanzoom	PW	5
Lisdoddelaan	PW	5	Maurice Ravèlstraat	PW	5
Lobeliuslaan	EV	5	Mauritius	EV	5
Lobeliusstraat	EV	5	Mauritsstraat	EV	5
Loenastraat	PW	5	Mauvestraat	GG	4
Loenense Beek	PW	5	Max Havelaarstraat	PW	5
Loermanakker	PW	5	Mazurka	PW	5
Loggerstraat	EV	5	Mediterraan	EV	5
Loobeek	PW	5	Meerlebroekhof	PW	5
Loodgieter	EV	5	Meervlietstraat	PW	5
Loodsweg	EP	6	Meidoornlaan	EV	5
Loodwitmolenpad	GB	2	Meidoornstraat	GG	4
Loodwitmolenpad	GG	4	Meilust	EV	5
Louis Armstrongstraat	PW	5	Mellum	GG	5
Louis Pasteurstraat	GG	4	Menno Simonszstraat	EV	5
Louisestraat	GG	4	Menschikoffstraat	GG	4
Lovinkbeek	PW	5	Mercuriusstraat	EP	6
Lucy Stonestraat	EV	5	Mercuryplein	PW	5
Luiksestraat	EV	5	Merelstraat	EV	5
Luwte	EV	5	Merenland	EV	5
			Mergelland	EV	5
M			Merijntje Gijzenstraat	PW	5
M. Kropholler-			Metselaar	EV	5
Staalstraat	EV	5	Middel	GG	8a
Machinistenstraat	GB	2	Middel	GB	3
Machinistenstraat	GG	4	Middelhovenweg	EV	5
Madagaskar	EV	5	Middellandse Zee	EV	5
Madeira	EV	5	Middelven	EV	5

Middenland	PW	5	Nicolaes Maesstraat	GG	4
Militaireweg	PW	5	Nienke van Hichtum- straat	PW	5
Mimi Boesnachstraat	PW	5	Nieuwe Meer	PW	5
Mina Krusemanstraat	EV	5	Nieuwe Vaartkade	GG	4
Mirandastraat	PW	5	Nieuwendamstraat	PW	5
Moerasland	EV	5	Nijverheidsstraat	EP	6
Molenmakersstraat	GG	4	Noorddijk	EV	5
Molenstraat	GB	2	Noorddijk	EP	6
Molenstraat	GG	4	Noorddijk	EV	7
Molenveld	PW	5	Noordeinde	GB	2
Molenwerf	PW	5	Noordeinde	EV	5
Molkade	GG	4	Noorder IJ- en Zeedijk	GB	6
Molkade	PW	5	Noorder IJ- en Zeeweg	GB	6
Molletjesveer	GB	3	Noorderhoofdstraat	EP	6
Molniastraat	PW	5	Noorderhoofdstraat	GB	2
Monnickendamstraat	PW	5	Noorderkerkstraat	GB	1
Monsieur Callier- straat	GG	4	Noorderstraat	GB	2
Morgenstarstraat	EV	5	Noorderstraat	EV	5
Morgensterstraat	EV	5	Noordervaardijk	GG	4
Morgensterstraat	GG	4	Noordervaardijk	EP	6
Mosakker	PW	5	Noordervaardijk	PW	5
Mosterdland	PW	5	Noordervaardijk	GB	3
Mosterdzoom	PW	5	Noordervaldeurstraat	GB	2
Mozartstraat	GG	4	Noordervaldeurstraat	EV	4
Muizenven	EV	5	Noorderven	EV	5
Multatulistraat	EV	5	Noorderweg	EV	8b
Munnikstraat	GG	5	Noordschebos	GB	1
Museumlaan	GG	5	Noordwachter	EV	5
Musical	PW	5	Noordzee	EV	5
			Norbertijnenstraat	PW	5
N			Notenlaan	EV	5
Nachtegalenpark	EV	5	Nova Zembla	GG	4
Nagtegaalkade	GG	4	Nova Zembla	EV	5
Narcisstraat	GG	4			
Narcisstraat	EV	5	O		
Narvastraat	GG	4	Obdamstraat	PW	5
Nassaukade	GG	4	Oberonlaan	PW	5
Nat King Colestraat	PW	5	Ochtendgloed	EV	5
Nauerna	GB	3	Odulphushof	EV	5
Nauerna	EV	8b	Odulphushof	GB	3
Nauernasche Vaartdijk	GB	3	Oeral	EV	5
Nauernasche Vaartdijk	GG	8a	Ohmstraat	GG	4
Nauernasche Vaartdijk	EV	5	Oldebroekstraat	PW	5
Nauernasche Vaartdijk	GG	8a	Oliemolen	PW	5
Neerkesweide	PW	5	Olieslagerspad	GG	4
Nellen Weer	EV	5	Olieslagerspad	EV	5
Nellie van Kolstraat	PW	5	Olympus	EV	5
Neptunuslaan	PW	5	Omberstraat	EV	5
Nevenspoor	EV	5	Omweg	EP	6
Nicolaasstraat	GG	4	Onegastraat	GG	4
Nicolaasstraat	GB	1	Ooievaarstraat	GG	4

Oost-Dorsch	EV	7	Paradijvogel	GB	3
Oost-Indischekade	EV	6	Parallelweg	GG	4
Oost-Indischekade	GG	4	Parklaan	GB	2
Oosterveld	PW	5	Parklaan	GG	4
Oosterwerf	EV	5	Parkrijklaan	EV	5
Oosterzoom	PW	5	Parkstraat	GB	2
Oostkade	GB	1	Parkstraat	EV	5
Oostzijde	GB	1	Parkstraat	GG	4
Oostzijde	EV	4	Parkzicht	GG	5
Oostzijde	GG	2	Pascalstraat	EV	5
Opera	PW	5	Pastoor Botsstraat	PW	5
Oranjeboomkade	EV	5	Pastoor Clarijsstraat	PW	5
Oranjeboomstraat	EV	5	Pastoor Monniers-		
Oranjeplein	GG	4	straat	PW	5
Oranjestraat	GG	4	Pastoor Peeperkorn-		
Orgelmakersgracht	EV	5	straat	PW	5
Orgelmakersgracht	GG	4	Pastoor Schlüterstraat	PW	5
Ossenvan	EV	5	Pastoor Van Gerven-		
Oud Heinstraat	PW	5	straat	PW	5
Oud Zaenden	EP	6	Pastoor Vermeulen-		
Oude Blauwweg	EP	6	straat	EV	5
Oudemansstraat	EV	5	Patrimoniumstraat	GG	4
Oukes Weer	EV	5	Paukenhof	PW	5
Ouverture	PW	5	Paul Cézannestraat	EV	5
Oversluispad	GG	4	Paul Krugerstraat	GG	4
Overtoom	GG	8a	Paulus Potterhof	EV	5
Overtoom	GB	3	Pauwenven	EV	5
			Pelikaanstraat	GG	4
			Pelikaanstraat	PW	5
			Pellekaanstraat	GG	5
P. Boorsmastraat	PW	5	Pelmolen	PW	5
P.A. van Meverstraat	PW	5	Pennemes	EV	5
P.C. Allstraat	GG	4	Penningweg	EP	6
P.C. Hoofdstraat	EV	5	Pentatlon	EV	5
P.L. Marnettestraat	EV	5	Peperstraat	GB	2
P.L. Takkade	GG	4	Peperstraat	GB	1
P.L. Takstraat	GG	4	Peperstraat	GG	4
Paalveld	PW	5	Perim	EV	5
Paardebloemweg	PW	5	Perzikkruidweg	EV	7
Paardenkamp	PW	5	Perzikkruidweg	PW	5
Paardenkampzoom	PW	5	Petronella Moensstraat	PW	5
Pablo Picassostraat	GG	4	Pharus	EV	5
Pachterstraat	GG	4	Phoenixstraat	GG	4
Padlaan	GG	4	Piet Heinstraat	EV	5
Padlaan	GB	2	Piet Kuiperlaan	GB	3
Paltrokstraat	EV	4	Piet Kuiperlaan	EV	5
Pamir	EV	5	Piet Kuiperlaan	EV	7
Panneroodstraat	EV	5	Piet Mondriaanstraat	GG	4
Pantepad	EV	4	Pieter Basstraat	PW	5
Papegaaistraat	PW	5	Pieter Gerritszn		
Papenpad	GB	2	Visstraat	PW	5
Papenpad	GG	4	Pieter Ghijssenlaan	EP	6
Papiermolen	PW	5			

Pieter Jelles Troelstra- laan	EV	5	Professor Struijcken- straat	GG	4
Pieter Jelles Troelstra- laan	GB	3	Pronkgevel	EV	5
Pieter Lakplantsoen	EV	5	Provincialeweg	EP	6
Pieter Latensteinstraat	GG	4	Provincialeweg	GG	8a
Pieter Lieftinckweg	EP	6	Provincialeweg	EV	5
Pieter Pauwstraat	GG	4	Provincialeweg	EV	8b
Pieter Stastokstraat	PW	5	Provincialeweg	GB	1
Pijkkruidstraat	PW	5	Provincialeweg	GG	4
Pinasstraat	EV	5	Provincialeweg Westzaan- Westgraftdijk	GG	8a
Pinksterbloemstraat	PW	5	Provincialeweg Zaandam- Castricum	GG	8a
Pinksterbloemweg	PW	5	Prunuslaan	EV	5
Pinkstraat	GG	5	Purmerstraat	PW	5
Plantage	GG	4	Putterstraat	EV	5
Plataanlaan	EV	5			
Plataanweg	EV	5			
Plein 13	GG	4	R		
Plein 13	GB	2	Raadhuisstraat	GB	3
Plein 13	EV	6	Raadhuisstraat	GG	4
Pluimgraaf	EV	5	Raadhuisstraat	EV	5
Plutostraat	PW	5	Raadhuisstraat	GB	2
Poelenburg	GB	3	Rachel Ruyschstraat	EV	5
Poelenburg	EV	5	Rak	GG	6
Poelenburg	EP	6	Ramsbeek	PW	5
Poelenburg	EV	7	Rangeerder	EV	5
Poeskinstraat	GG	4	Rangerstraat	PW	5
Polderland	EV	5	Ranonkellaan	PW	5
Poldermeester	EV	5	Ranonkelplein	PW	5
Polkahof	PW	5	Rapsodie	PW	5
Pontplein	EV	8b	Reaal	EP	6
Poortstraat	GG	4	Rechte Tocht	EP	6
Popelstraat	GG	4	Redersstraat	GG	4
Populierenkade	GG	4	Reëelenstraat	GB	2
Populierenlaan	PW	5	Reëelenstraat	GG	4
Potasland	PW	5	Regenboogforel	PW	5
Praamstraat	EV	5	Reigerstraat	EV	5
Prelude	PW	5	Reigerstraat	GG	4
Prins Bernhardplein	EV	5	Reischaaf	EV	5
Prins Bernhardplein	EV	7	Reitdiep	PW	5
Prins Bernhardweg	EV	7	Rekenmeester	EV	5
Prins Hendrikkade	GG	4	Relkepad	GB	8a
Prins Hendrik- plantsoen	GG	4	Rembrandtkade	GG	4
Prins Hendrikstraat	GG	4	Rembrandtstraat	GB	2
Prinsenstraat	GG	4	Rembrandtstraat	EV	5
Pro Patriastraat	GB	2	Rembrandtstraat	GG	4
Pro Patriastraat	EV	5	Renessestraat	EV	5
Produktieweg	EP	6	Rialen	PW	5
Professor Hugo de Vriesstraat	EV	5	Rietakker	PW	5
			Rietland	EV	5
			Rietwijkstraat	PW	5
			Rigastraat	GG	4

Rijder	EP	6	Saenredamstraat	EV	5
Rijksweg A8	GB	2	Saenredamstraat	GG	4
Rijshoutweg	EP	6	Saltholm	GG	5
Ringdijk	GG	8a	Salviahof	EV	5
Ringweg	EV	7	Samsonweg	EP	6
Ringweg	GB	3	Sandwijck	EV	5
Ringweg	EP	6	Sara Burgerhartstraat	PW	5
Riouwstraat	GG	4	Sarema	GG	5
Robert Kochstraat	GG	4	Saturnusstraat	PW	5
Rode Ring	EP	6	Schaarsven	EV	5
Rode Ring	EV	5	Schaarweide	PW	5
Rode Zee	EV	5	Schaatsenrijder	PW	5
Roerdompstraat	EV	5	Schakelplein	EV	5
Roerdompweg	PW	5	Schans	EV	5
Ronde Tocht	EP	6	Schans	GB	2
Rondschaaf	GB	3	Schansend	GB	3
Ronny Biermanpad	PW	5	Schapenven	EV	5
Roodborststraat	EV	5	Schardamstraat	PW	5
Roode Wildemanweg	EP	6	Scheibeeckstraat	PW	5
Roomeester	EV	5	Schellingweg	EP	6
Rooswijkplein	PW	5	Schenkerven	EV	5
Rosa Manuspad	EV	7	Schepen	EV	5
Rosariumlaan	EV	7	Schepenlaan	EV	5
Rosariumlaan	PW	5	Schermerstraat	PW	5
Rosariumpark	EV	7	Schiermonnikoog	GB	2
Rosariumplein	PW	5	Schiermonnikoog	GG	4
Rosbayerweg	EP	6	Schilder	EV	5
Rosmolenstraat	GG	4	Schildmeer	PW	5
Rottumeroog	GG	4	Schipbeek	PW	5
Rozeboom	PW	5	Schipperslaan	GG	2
Rozengracht	GB	1	Schoenerstraat	EV	5
Rozenstraat	GG	4	Schokkerlaan	EV	5
Rubenshof	EV	5	Schoolkade	EV	5
Ruigebol	PW	5	Schoolmeestersstraat	GB	2
Ruijsdaelkade	GG	4	Schoolmeestersstraat	GG	4
Ruijsdaelstraat	GB	2	Schoolpad	GB	2
Ruijsdaelstraat	GG	4	Schoolpad	GG	4
Ruijterhoek	GB	2	Schoonekamp	PW	5
Ruijterveer	GB	2	Schoonekampzoom	PW	5
Ruimtevaartlaan	PW	5	Schoorldamstraat	PW	5
Ruisvoorn	PW	5	Schoot	GG	6
Ruitenveen	PW	5	Schotstreep	PW	5
Rupelmonde	EV	5	Schotvanger	EV	5
Rustenburg	GG	4	Schout	EV	5
Rustenburg	GB	1	Schouwstraat	EP	6
			Schouwstraat	GG	8a
S			Schouwstraat	GB	3
S. Hartstraat	PW	5	Schrijvertje	PW	5
S. Kooijmanstraat	PW	5	Schubertstraat	GB	3
S. Lootsmastraat	PW	5	Schubertstraat	GG	4
S. van Houtenstraat	GG	4	Selzerbeek	PW	5
Saendelverlaan	EV	5	Seramstraat	GG	4

Serenade	PW	5	Spant	EV	5
Serooskerkestraat	EV	7	Sparrestraat	GG	4
Serooskerkestraat	GG	4	Speenkruidweg	PW	5
Serpeling	PW	5	Spiekeroog	GG	5
Shepardstraat	PW	5	Spinderspad	GG	4
Sierra Nevada	EV	5	Spinozahof	PW	5
Sigarenmaker	PW	5	Spitsbergen	EV	5
Sijbrandakker	PW	5	Spoetnikstraat	PW	5
Simon de Witstraat	GB	2	Spoorland	PW	5
Simon Gammerkade	PW	5	Sportlaan	EV	7
Simone de Beauvoir- straat	PW	5	Sportstraat	GB	2
Sint Cathrijnestraat	GG	4	Sportstraat	GG	4
Skager Rak	GB	3	Stadhuisplein	GB	1
Skager Rak	GG	4	Stadlanderweg	EV	5
Slachthuisstraat	EV	4	Stadskwekerij	EV	5
Slachthuisstraat	EV	6	Starnmeerstraat	PW	5
Slagenland	EV	5	Starnmeerstraat	GB	3
Slauerhoffstraat	EV	5	Statenhoek	EV	5
Slijpakker	PW	5	Stationsplein	GG	5
Slijpmolen	PW	5	Stationsstraat	GB	2
Slochterdiep	PW	5	Stationsstraat	GB	1
Sloepstraat	EV	5	Stationsstraat	EV	5
Sluispad	GG	4	Stationsstraat	GG	4
Sluispolderweg	EP	6	Steffens Weer	EV	5
Sluisstraat	GG	5	Steijnstraat	GG	4
Smaal	GB	2	Sterreschans	EV	5
Smeeke Ven	GB	3	Steve Bikoplein	GG	4
Smeeke Ven	EV	5	Stijlpad	EV	5
Smeeke Ven	EV	8b	Stokkenmolen	PW	5
Smidslaan	GB	2	Stormhoek	EP	6
Smidslaan	GG	4	Straat Davis	EV	5
Smidslaan	EV	6	Stuiverakker	PW	5
Smitsven	EV	5	Stukadoor	EV	5
Smuiger	EV	5	Stuurmanspad	GG	4
Sneeuwvlok	EV	5	Sumatrakade	GG	4
Snekermeer	PW	5	Sundsvastraat	GG	4
Snijders Weer	EV	5	Surinamestraat	GG	4
Snoekbaars	PW	5	Suringarstraat	EV	5
Snuifmolen	PW	5	Syltpier	GG	5
Snuiverstraat	GG	4	Symfonie	PW	5
Snuiverstraat	PW	5	Symon Claeszstraat	GG	4
Soendastraat	GG	4	Symon Spiersweg	EP	6
Soerense Beek	PW	5	T		
Soest Wetering	PW	5	Taandijk	GB	3
Soldaatje	PW	5	Taanmanstraat	GG	4
Soldaatweg	EP	6	Talmastraat	GG	4
Sont	GG	4	Tamarindestraat	GG	4
Sont	GB	3	Tamboerijnhof	PW	5
Spaansgroenstraat	EV	5	Tamis Weer	EV	5
Spaarndamstraat	PW	5	Taxusstraat	GG	4
Spanbroekstraat	PW	5	Teakhout	GB	1

Tegelzetter	EV	5	Twiskelaan	PW	5
Telstarstraat	PW	5	Twiskeweg	EV	5
Teresjkowastraat	PW	5			
Terpenland	EV	5	U		
Terschellingstraat	GG	4	Uitdamstraat	PW	5
Teunis Slagterstraat	EV	5	Uiterdijk	EP	6
Texelstraat	GG	4	Uitweg	GG	8b
Theo Mann- Bouwmeesterstraat	PW	5	Uitweg	GB	3
Theodorus de Vries- straat	EV	5	Uranuslaan	PW	5
Thijsssehof	EV	5	V		
Thijsssestraat	EV	5	Vaardijk	EP	8a
Thorbeckeweg	EV	7	Vaardijk	GB	2
Tienlingstraat	EP	6	Vaardijk	EV	8b
Tilly Luspud	PW	5	Vaardijk	EP	6
Timorstraat	GG	4	Vaartkade	GG	4
Titanialaan	PW	5	Vaartkade	EV	5
Titofstraat	PW	5	Valeriaanstraat	PW	5
Tjalkstraat	EV	5	Valkhofpark	EV	5
Tjotterlaan	EV	5	Valkstraat	EV	5
Tolstoistraat	GG	4	Valkstraat	GG	4
Tolstraat	GG	4	Van Allenstraat	PW	5
Top Naeffstraat	PW	5	Van Bloisstraat	PW	5
Torenstraat	EV	5	Van der Helststraat	GG	4
Torenveen	PW	5	Van Diemenstraat	EV	5
Torneastraat	GG	4	Van Heemskerckstraat	EV	5
Touwslagersstraat	GB	3	Van Henegouwenstraat	PW	5
Touwslagersstraat	GG	4	Van Hogendorpstraat	GG	4
Transvaalstraat	GG	4	Van Houtenstraat	EV	5
Treilerstraat	EV	5	Van Limburg Stirum- straat	GG	4
Triangelhof	PW	5	Van Ostadestraat	GG	4
Triatlon	EV	5	Van Speijkstraat	EV	5
Tritonlaan	PW	5	Vangstraat	PW	5
Troelstraplein	GG	4	Vederdistelstraat	PW	5
Trompenburgh	EV	5	Veen Wetering	PW	5
Trompethof	PW	5	Veenboerstraat	PW	5
Trompstraat	EV	5	Veenland	EV	5
Tsjechovstraat	GG	4	Veenpolderdijk	EV	8b
Tuinhommel	PW	5	Veenpolderdijk	GB	3
Tuiniersstraat	EV	4	Veeringstraat	GB	2
Tuinkade	EV	5	Veeringstraat	GG	4
Tuinpad	GB	2	Veeringstraat	EV	5
Tuinstraat	GB	2	Veeringveld	PW	5
Tuinstraat	GG	4	Veeringzoom	PW	5
Tulpenburgh	EV	5	Veersemeer	PW	5
Tulpkade	EV	5	Veldbloemenweg	EV	7
Tulpstraat	GB	2	Veldbloemenweg	PW	5
Tulpstraat	EV	5	Veldvliegerweg	EV	5
Tulpstraat	GG	4	Veldweg	GB	3
Turfakker	PW	5	Veldweg	GB	8a
Tweebeen	PW	5	Vennenland	EV	5

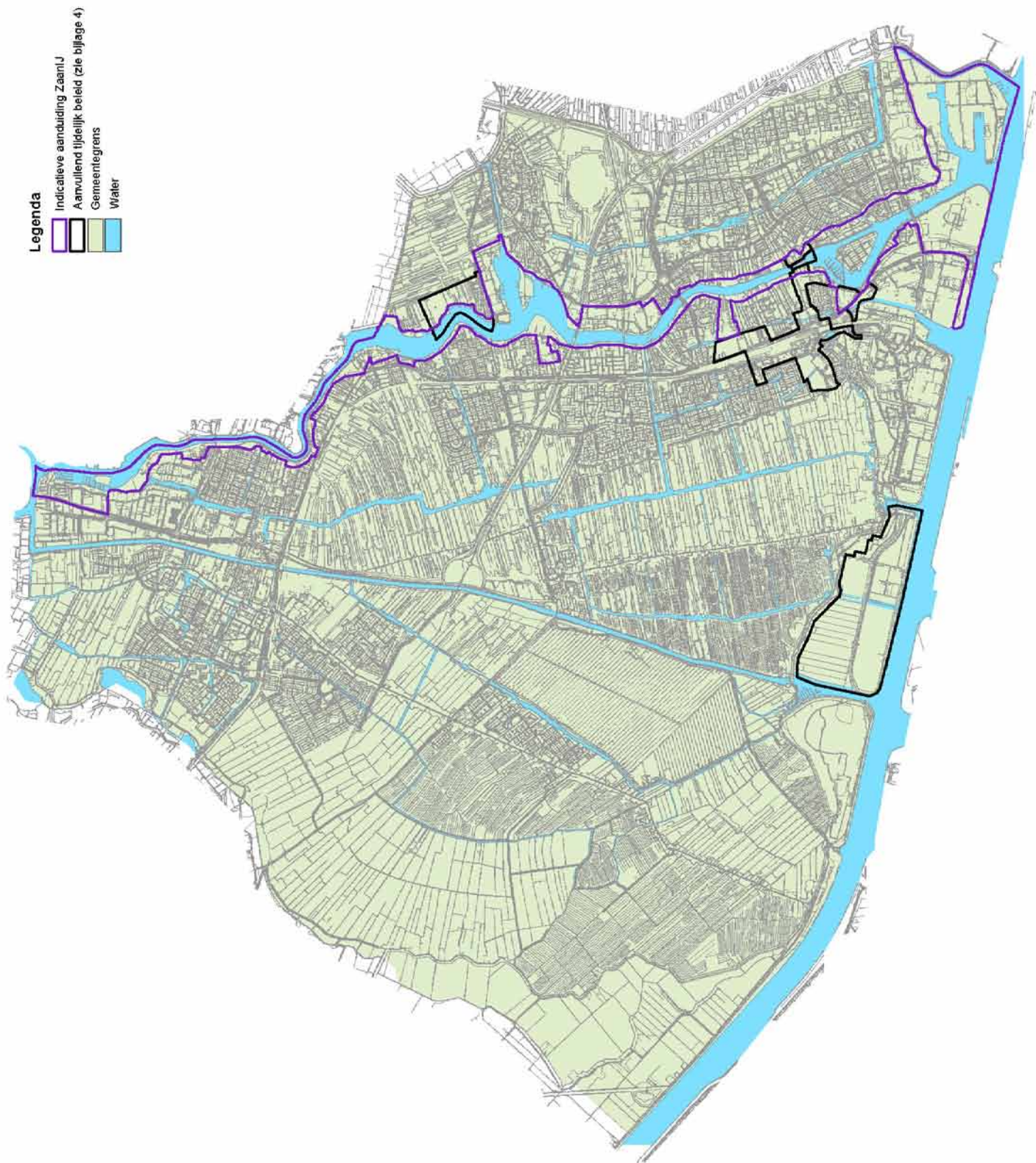
Venusstraat	PW	5	Vredeweg	EP	6
Verblifastraat	GG	4	Vrieschgroenstraat	EV	5
Verfmolen	PW	5	Vrije Heerlijkheid	EV	5
Vergiliusstraat	GG	4	Vrijheidweg	EP	6
Verlanenpad	GB	2	Vroedschap	EV	5
Vermaningsstraat	GB	2	Vurehout	GB	1
Vermaningsstraat	EP	6			
Vermeerstraat	GG	4	W		
Vermiljoenweg	EV	5	W.M. Dudokstraat	EV	5
Vertrekspoor	EV	5	Waagmeester	EV	5
Verwerakker	PW	5	Waal	PW	5
Verzetstraat	GB	2	Wachterhof	EV	5
Verzetstraat	GG	4	Wachterstraat	EV	5
Vestaplein	GG	4	Wachtspoor	EV	5
Victoria Park	EV	5	Waddenstraat	GG	4
Vierkantje	PW	5	Wagenschotpad	GG	4
Vierschaar	EV	5	Walraven van Hall- straat	EV	5
Vijfpootveld	PW	5	Wals	PW	5
Vijverloper	PW	5	Wandelweg	GG	8a
Vijverzooom	PW	5	Wandelweg	GG	4
Vincent van Goghweg	EV	5	Wangerooge	GG	5
Vincent van Goghweg	GG	4	Warmoesstraat	GB	2
Vincent van Goghweg	GB	2	Warmoesstraat	GG	4
Vinkenstraat	GB	2	Waterjuffer	PW	5
Vinkenstraat	EV	5	Watermolenstraat	GB	3
Vinkenstraat	GB	1	Watermolenstraat	EV	5
Vinkenstraat	GG	4	Waterrijklaan	EV	5
Violetstraat	EV	5	Waterschot	PW	5
Violetstraat	GG	4	Waterschot	GB	3
Visserspad	GB	2	Wattstraat	GG	4
Visserspad	EP	6	Wederikstraat	PW	5
Visserspad	GG	4	Weefhuispad	GB	2
Vlagzalm	PW	5	Weegbreestraat	PW	5
Vlasblomweg	EP	6	Weerpad	GB	3
Vledderdiep	PW	5	Weeshuisland	PW	5
Vlielandstraat	GG	4	Weidehommel	PW	5
Vlietlaan	PW	5	Weideland	EV	5
Vlietsend	GB	2	Weiteveen	PW	5
Vlusch	EP	6	Weiver	GB	2
Vlusch	GB	2	Weiver	GG	4
Vlusch	GB	3	Weiver	GG	8b
Vogelmelkstraat	PW	5	Weiver	GG	8a
Vogezen	EV	5	Weiver	GB	3
Volendamstraat	PW	5	Westdijk	EV	8b
Voltastraat	GG	4	Westerkoogweg	PW	5
Volwerf	PW	5	Westerstraat	EV	5
Vondelpark	EV	5	Westerwindpad	PW	5
Vondelstraat	EV	5	Westerwindpad	GG	8a
Vonderweg	EV	8b	Westerzooom	PW	5
Voorster Beek	PW	5	Westkade	GB	1
Voorvisser	PW	5	Westknollendam	EV	5
Vorstenburg	GB	1			

Westknollendam	EV	7	Witte Vlinderweg	EP	6
Westknollendam	GB	3	Woldeveld	PW	5
Westknollendam	EP	6	Wortelenpad	GB	2
Westkolkdijk	GB	6	Wortelenpad	GG	4
Westzanerdijk	GB	1	Wostokplein	PW	5
Westzanerdijk	GG	8a	Woud Wetering	PW	5
Westzanerdijk	EV	7	Woudaappad	GG	8b
Westzanerdijk	GB	3	Woutertje Pieterse- straat	PW	5
Westzijde	GB	1	Wyborgstraat	GG	4
Westzijde	GG	4			
Westzijde	GB	2			
Westzijderveld	PW	5	Z		
Weverakker	PW	5	Zaagselpad	GB	2
Weverstraat	GB	2	Zaagselpad	GG	4
Weverstraat	GG	4	Zaandammerweg	EV	6
Wezelstraat	EV	7	Zaandammerweg	EV	8b
Whitestraat	PW	5	Zaandammerweg	GB	3
Wibautstraat	EV	5	Zaanderhorn	EP	6
Wibautstraat	GG	4	Zaandijkerweg	EV	6
Wibautstraat	EP	6	Zaansteeg	GB	2
Wibautstraat	EV	7	Zaanstroom	GB	2
Wijkanspad	GG	4	Zaanstroom	EV	5
Wijnstrastraat	EV	5	Zaanweg	GG	4
Wildemanakker	PW	5	Zaanweg	GB	2
Wilgenhaantje	PW	5	Zamenhofstraat	PW	5
Wilgenkade	PW	5	Zandbeek	PW	5
Wilgenkade	GG	4	Zeedijk	GB	8b
Wilgenroosstraat	PW	5	Zeemansstraat	GB	2
Wilgenstraat	GG	4	Zeemansstraat	GG	4
Wilhelmina Drucker- straat	EV	5	Zeijerveen	PW	5
Wilhelminastraat	GB	2	Zeilenmakerspad	GB	3
Wilhelminastraat	GB	1	Zeilenmakersstraat	GB	3
Wilhelminastraat	EV	6	Zeilenmakersstraat	GB	5
Wilhelminastraat	GG	4	Zeven Maat	EV	8b
Wilhelminastraat	GG	4	Zijspoor	EV	5
Wilkes Weer	EV	5	Zijtocht	EP	6
Willem Brinkmanstraat	EV	5	Zilverling	GB	3
Willem Dreeslaan	GG	4	Zilverpadsteeg	GB	1
Willem Hoofkade	GB	3	Zilverschoonlaan	PW	5
Willem Jansenstraat	GB	3	Zilverschoonplein	PW	5
Willem Kruyshaarstraat	EV	5	Zocalo	EV	5
Willem Sijpesteijnstraat	EV	5	Zoekerstraat	EV	5
Willem van Saenden- straat	PW	5	Zomerdijk	EP	6
Willinkbeek	PW	5	Zomerzon	EV	5
Wisselwachter	EV	5	Zonderland	PW	5
Witte de Withstraat	EV	5	Zonnebaars	PW	5
Witte Duifstraat	PW	5	Zonnedaauwhoek	PW	5
Witte Klaverlaan	PW	5	Zonnelaan	GG	4
Witte Klaverlaan	PW	5	Zonnelaan	PW	5
Witte Paardweg	EP	6	Zonnepad	EV	5
Witte Ring	EV	5	Zonnewijzerspad	GB	3
Witte Veerstraat	EV	5	Zonzijde	EV	5

Zuiddijk	GB	1
Zuiddijk	GG	4
Zuiddijk	GB	3
Zuiddijk	EV	7
Zuiddijk	GB	6
Zuideinde	EV	6
Zuideinde	GG	4
Zuideinde	GB	2
Zuideinde	EV	5
Zuideinde	GG	8a
Zuideinde	GB	3
Zuiderhoofddwars- straat	GB	2
Zuiderhoofdstraat	GG	4
Zuiderhoofdstraat	GB	2
Zuiderkerkstraat	GB	2
Zuiderkerkstraat	GB	1
Zuiderkerkstraat	GG	4
Zuiderland	PW	5
Zuidervaart	EV	5
Zuidervaardijk	GB	2
Zuidervaardijk	GG	8b
Zuidervaardijk	GG	4
Zuidervaldeurstraat	GG	4
Zuiderven	GB	3
Zuiderven	EV	5
Zuiderweg	EV	8b
Zuiderzee	EV	5
Zuiderzoom	PW	5
Zwaanstraat	EV	5
Zwaardemakerstraat	GB	2
Zwaardemakerstraat	GG	4
Zwaluwstraat	EV	5
Zwanebloemkade	PW	5
Zwanenbloemlaan	PW	5
Zwanenrecht	EV	5
Zwarte Ring	EV	5
Zwartemeer	PW	5
Zweedsestraat	GG	4

Kaart bijlage 4

Aanvullend beleid

Hieronder volgt een overzicht van het geldende welstandsbeleid dat niet integraal in deze nota is opgenomen maar wel onderdeel uitmaakt van het beleid. Het gaat daarbij om beeldkwaliteitplannen en welstandsparagrafen die zijn geschreven om de ontwikkeling van gebieden in goede banen te leiden en vervolgens zijn vastgesteld door de gemeenteraad als onderdeel van het welstandsbeleid. Na oplevering van de nieuwbouw gelden de gebiedscriteria voor beheer zoals omschreven in deze welstandsnota en wordt het tijdelijke beleid automatisch ingetrokken.

Beeldkwaliteitsplannen en welstandsparagrafen

Het hierna opgenomen overzicht van vastgestelde beeldkwaliteitsplannen en overige welstandscriteria voor ontwikkelingslocaties, die aanvullend werken op de Welstandsnota Zaanstad 2013 is actueel op het moment van publicatie van de welstandsnota. Veranderingen in deze lijst worden gepubliceerd en bijgehouden via de website van de Gemeente Zaanstad, op de welstandspagina.

- Inverdan
- Zaanse Schans
- Hoogtij

Ontwikkelingskader

Daarnaast is er een ontwikkelingskader voor ZaanIJ, dat nader is toegelicht in hoofdstuk 2.

Gebieden

Inverdan

Zaanstad
top van de Randstad

Beeldkwaliteitsplan Inverdan Zaanstad

Beeldkwaliteitsplan Inverdan

oktober 2003

behorende bij het
Masterplan Inverdan – Zaanstad

Voorwoord

Met dit beeldkwaliteitsplan kan de nadere uitwerking van gebouwen en openbare ruimte in het plan Inverdan getoetst worden op de beeldkwaliteit. De in het beeldkwaliteitsplan geformuleerde richtlijnen vormen voor ontwikkelaars, gemeente, architecten en andere ontwerpers een kader voor de verdere uitwerking. De richtlijnen garanderen dat de samenhang, ambitie en uitgangspunten van het masterplan overeind blijven en worden versterkt.

In sommige gevallen betekent dit dat er heel concrete en gedetailleerde richtlijnen worden gesteld. Bijvoorbeeld omdat het ontwerp van een hekwerk in grote mate de zichtrelatie tussen twee routes beïnvloedt, of omdat er middelen ingezet moeten worden om een groot gebouw aan de straat terug te brengen tot menselijke proporties. In andere gevallen gaat het juist om een abstracte beschrijving, die het ontwerp weliswaar een richting geeft, maar de creativiteit en het voortschrijdend inzicht niet in de weg staan. Zowel voor de concrete als abstracte richtlijnen geldt dat ze niet klakkeloos moeten worden aangenomen: Het zijn richtinggevende startpunten voor de noodzakelijke dialoog tussen ontwerper en kwaliteitsteam, waarin op inhoudelijke gronden gezocht wordt naar de beste manier om het beoogde doel te bereiken.

Het beeldkwaliteitsplan is daarnaast vooral ook een inspiratiebron. Het geeft een indruk van de beoogde sfeer en de kwaliteiten van de Zaanstreek, die op een hedendaagse manier tot uitdrukking moeten komen in het nieuwe hart van Zaanstad. We hopen dat dit beeldkwaliteitsplan inzicht verschaft in het (toekomstig) beeld-vocabulair van Inverdan.

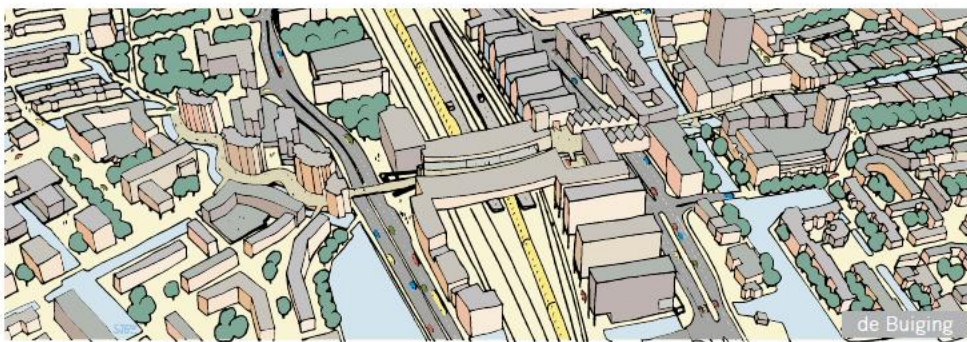
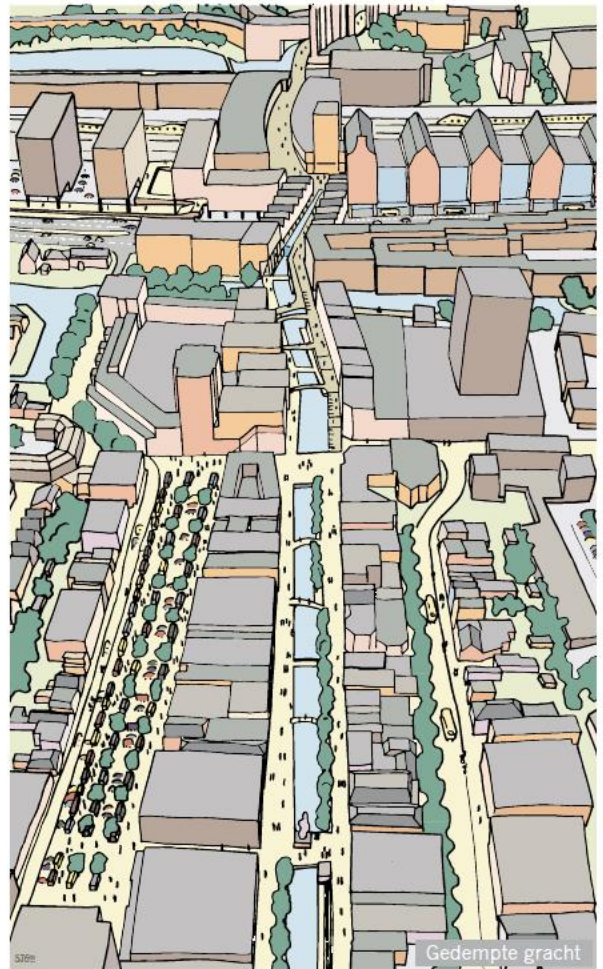
Inhoudsopgave

1.	Het beeldkwaliteitsplan van Inverdan	blz. 11
1.1.	Kader	
1.1.1.	Relatie met het masterplan	
1.1.2.	Relatie met de welstandsnota	
1.1.3.	Relatie met het bestemmingsplan	
1.1.4.	Nadere uitwerking	
1.2.	Doel	
2.	Het beeldkwaliteitsplan als instrument	13
2.1.	Het instrument	
2.2.	De richtlijnen	
2.3.	De uitwerkingsniveau's	
2.4.	Taken en verantwoordelijkheden	
3.	Richtlijnen I: Hoofdstructuren van Inverdan	17
3.1.	de Buiging	
3.2.	de Provincialeweg	
3.3.	de Houtveldsingel	
3.4.	het Dijklint	
3.5.	de Zaan	
3.6.	de Vaart	
4.	Richtlijnen II: Algemene ontwerprichtlijnen	19
4.1.	Genius Loci	
4.2.	Het maken van openbare ruimte	
4.2.1.	Room versus space	
4.2.2.	Domeinen	
4.2.3.	Serial vision	
4.2.4.	Collectieve ruimte	
4.2.5.	Oriëntatie, ontsluiting, contact met maaiveld	
4.3.	Eenheid in Veelheid	
5.	Richtlijnen III: Architectonische ontwerprichtlijnen	23
5.1.	Korrelgrootte	
5.2.	Gevels van kleine en grote gebouwen	
5.3.	Materiaal en textuur	
5.4.	Kleur	
5.5.	Gevelementen	
5.5.1.	Rolluiken	
5.5.2.	Reclame-uitingen, luifels en zonweringen	
5.5.3.	Installaties	
6.	Richtlijnen IV: Inrichting van de openbare ruimte	29
6.1.	Algemene uitgangspunten ontwerp, aanleg, beheer & onderhoud	
6.2.	Zones openbare ruimte	
6.2.1.	Hoogwaardig stedelijk gebied	
6.2.2.	Belangrijk openbaar stedelijk gebied	
6.2.3.	Regulier stedelijk gebied	
6.3.	Richtlijnen voor zonering stedelijke gebieden	
6.3.1.	Richtlijnen hoogwaardig stedelijk gebied (zone 1)	
6.3.2.	Richtlijnen belangrijk openbaar stedelijk gebied (zone 2)	
6.3.3.	Richtlijnen regulier stedelijk gebied (zone 3)	
6.4.	Rolverdeling private partijen en gemeente	
6.5.	Kunst in de openbare ruimte	
6.6.	Overige (technische) eisen	

7.	Richtlijnen V: Deelgebieden	blz. 35
7.1.	Deelgebied 1 – De Buiging-Oost	
7.1.1.	Algemeen	
7.1.2.	Bebouwing	
7.1.3.	Openbare ruimte	
7.2.	Deelgebied 2 – Spoorstrip-Oost de Knoop	41
7.2.1.	Algemeen	
7.2.2.	Bebouwing	
7.2.3.	Openbare ruimte	
7.3.	Deelgebied 3 – Stationsplein-West	43
7.3.1.	Algemeen	
7.3.2.	Bebouwing	
7.3.3.	Openbare ruimte	
7.4.	Deelgebied 4 – De Buiging-West	45
7.4.1.	Algemeen	
7.4.2.	Bebouwing	
7.4.3.	Openbare ruimte	
7.5.	Deelgebied 5 – Centrum	49
7.5.1.	Algemeen	
7.5.2.	Bebouwing	
7.5.3.	Openbare ruimte	
7.6.	Deelgebied 6 – Het Krimp	53
7.6.1.	Algemeen	
7.6.2.	Bebouwing	
7.6.3.	Openbare ruimte	
7.7.	Deelgebied 7 – De Dam, de Sluizen, de Klauwershoek en de Burcht	57
7.7.1.	Algemeen	
7.7.2.	Bebouwing	
7.7.3.	Openbare ruimte	
7.8.	Deelgebied 8 – Spoorstrip-Oost zuidzijde	58
7.8.1.	Algemeen	
7.8.2.	Bebouwing	
7.8.3.	Openbare ruimte	
7.9.	Deelgebied 9 – De Kenniswijk	61
7.9.1.	Algemeen	
7.9.2.	Bebouwing	
7.9.3.	Openbare ruimte	
7.10.	Deelgebied 10 – De Bult	63
7.10.1.	Algemeen	
7.10.2.	Bebouwing	
7.10.3.	Openbare ruimte	
7.11.	Deelgebied 11 – De Eilanden	64
7.11.1.	Algemeen	
7.11.2.	Bebouwing	
7.11.3.	Openbare ruimte	

7.12.	Deelgebied 12 – Noordsebos e.o.	blz. 66
7.12.1.	Algemeen	
7.12.2.	Bebouwing	
7.12.3.	Openbare ruimte	
7.13.	Deelgebied 13 – Spoorstrip-West	69
7.13.1.	Algemeen	
7.13.2.	Bebouwing	
7.13.3.	Openbare ruimte	
7.14.	Deelgebied 14 – Westerwatering-Oost	71
7.14.1.	Algemeen	
7.14.2.	Bebouwing	
7.14.3.	Openbare ruimte	
7.15.	Deelgebied 15 – Spoorstrip-Zuidwest	73
7.15.1.	Algemeen	
7.16.	Deelgebied 16 – Spoorstrip-Oost noordzijde	
8.16.1.	Algemeen	
7.17.	Deelgebied 17 – De Overtuinen	74
7.17.1.	Algemeen	
7.17.2.	Bebouwing	
7.17.3.	Openbare ruimte	
7.18.	Deelgebied 18 – Oud Zaenden	77
7.18.1.	Algemeen	
7.19.	Deelgebied 19 – Houthavenkade	
7.19.1.	Algemeen	
7.20.	Deelgebied 20 – Molenpark	
7.20.1.	Algemeen	
7.20.2.	Bebouwing	
7.20.3.	Openbare ruimte	
	Geraagpleegde en aanbevolen literatuur (selectie)	79

1. Het beeldkwaliteitsplan Inverdan

1. Kader

De gemeente Zaanstad werkt aan een nieuw hart voor de stad: Inverdan. Het project Inverdan bestrijkt in totaal circa 100 hectare stedelijk gebied. Er komt een nieuw stadscentrum, een knooppunt in de sociale en economische ontwikkeling van het gebied. Tegelijkertijd wordt een aantal gebieden rondom dat knooppunt gerevitaliseerd en verrijkt met nieuwe functies.

1.1.1. Relatie met het masterplan

In april 2003 is het masterplan Inverdan door de gemeenteraad aangenomen. Met dit masterplan geeft de gemeente aan hoe het gebied zich in de komende jaren moet ontwikkelen.

Het masterplan vormt samen met het beeldkwaliteitsplan het kader voor de verdere uitwerking van een plan. Het beeldkwaliteitsplan is een richtinggevend en een toetsend document, waarin de beoogde sferen van de verschillende openbare ruimten en de gewenste karakters van de gebouwen nader omschreven worden. Op basis van de geformuleerde ontwerprichtlijnen is het mogelijk architecten in verschillende deelprojecten aan het werk te zetten, begeleid door de supervisor en het kwaliteitsteam. Dit geldt ook voor de ontwerpers van de openbare ruimte.

1.1.2. Relatie met de welstandsnota

Het masterplan dicteert het ambitieniveau voor welstand. Het doel van het welstandstoezicht is om een bijdrage te leveren aan de schoonheid en de aantrekkelijkheid van de gemeente Zaanstad. Door het opstellen van het welstandsbeleid kan de gemeente een effectief en controleerbaar welstandstoezicht inrichten en opdrachtgevers en ontwerpers in een vroeg stadium informeren over de criteria die bij de welstandsbeoordeling een rol spelen. De welstandsnota geeft richting in hoofdlijnen en omschrijft bij welke mensen en instanties de verantwoordelijkheden liggen. Het beeldkwaliteitsplan geeft een nadere invulling van de kwaliteit van het beeld. De architectonische richtlijnen uit het beeldkwaliteitsplan kunnen fungeren als basis voor een actualisering van de welstandsnota.

1.1.3. Relatie met het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan regelt onder meer de functie en het ruimtebeslag van bouwwerken, de stedenbouwkundige envelop. De vormgeving van bouwwerken valt buiten de reikwijdte van het bestemmingsplan. Datgene dat door het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt kan niet

door welstandscriteria worden tegengehouden. Het beeldkwaliteitsplan bestaat uit een combinatie van stedenbouwkundige en architectonische bepalingen. Stedenbouwkundige uitgangspunten uit het beeldkwaliteitsplan zoals ruimtebeslag en functie zullen tezamen met het masterplan als leidraad dienen voor een nieuw bestemmingsplan. Overige uitgangspunten kunnen in de toelichting van het bestemmingsplan worden opgenomen.

1.1.4. Nadere uitwerking

De gebieden binnen het beeldkwaliteitsplan en het masterplan kennen verschillende uitwerkingsniveau's. Voordat er plannen gemaakt gaan worden voor een globaler uitgewerkt deelgebied dienen er aanvullende uitgangspunten geformuleerd te worden door de gemeente en de supervisor, op basis van nieuwe gegevens. De hieruit voortvloeiende richtlijnen vormen een aanvulling op het beeldkwaliteitsplan en dienen onderdeel uit te maken van de tussen de gemeente en ontwikkelende partij op te stellen intentieovereenkomst.

1.2. Doel

Met het beeldkwaliteitsplan worden richtlijnen opgesteld die de kwaliteit van het te ontwikkelen gebied zullen waarborgen. De richtlijnen hebben zowel betrekking op de architectuur van de gebouwen als de inrichting van de openbare ruimte. Met deze richtlijnen wordt niet alleen de kwaliteit van individuele gebouwen en straten gewaarborgd, maar wordt vooral ook de eenheid binnen het plan zeker gesteld. De richtlijnen fungeren als leidraad voor de architecten die in het plangebied de verschillende projecten zullen uitwerken. Ook voor de openbare ruimte zijn richtlijnen geformuleerd die betrekking hebben op het interieur, de sfeer, beheer en onderhoud, materialisering en de mate van afwerking.

Het beeldkwaliteitsplan beschrijft niet alleen randvoorwaarden en uitgangspunten, maar geeft tevens inzicht in het proces om de kwaliteit tot stand te brengen. Ook wordt er beschreven op welke wijze beheer en onderhoud behoud van de kwaliteit verzekeren. Immers is het niet alleen zaak de kwaliteit bij de totstandkoming van het plan Inverdan te verzekeren, maar deze kwaliteit ook in de toekomst te kunnen garanderen.

Het beeldkwaliteitsplan en het masterplan zijn niet alleen een leidraad voor ontwerpers. Iedereen die zich bezighoudt met de ontwikkeling van Inverdan, zoals ontwikkelaars, investeerders en beleidsmakers, zal het beeldkwaliteitsplan moeten onderschrijven.

2. Het beeldkwaliteitsplan als instrument

2.1. Het instrument

Het beeldkwaliteitsplan is in de jaren '90 als instrument op tafel gekomen om de grote bandbreedte van architectonische expressie, die ontstaan is door de vele hedendaagse mogelijkheden in techniek en materialisering, in te kaderen tot een overzichtelijk scala. Op basis van dit palet kan een veelheid aan gebouwen ontstaan, waarin een juiste balans is tussen eenheid en variatie in architectuur. Hierbij is de individuele expressie van een gebouw ondergeschikt aan de expressie van het geheel. Berlage gebruikte hiervoor het motto "eenheid in veelheid". De variatie wordt verkregen door verschillende architecten in te schakelen: het beeldkwaliteitsplan geeft de kaders aan waarbinnen deze architecten werken en de eenheid die door alle ontwerpen samen wordt nagestreefd. Bovendien noodzaakt de fasering van het plan ertoe uitgangspunten van tevoren vast te leggen, zodat niet alleen het laatste deelplan rekening kan houden met een voorgaand plan, maar ook het eerste deelplan past in het geheel dat alle deelplannen samen moeten vormen. Het beeldkwaliteitsplan geldt als leidraad voor de planbegeleiding door de supervisor en als kader voor welstandsbeoordeling.

2.2. De richtlijnen

In hoofdstuk 3 van dit beeldkwaliteitsplan worden hoofdstructuren van Inverdan beschreven. Dit zijn verbindende elementen van het masterplan, die de schakel vormen tussen deelgebieden onderling of tussen een deelgebied en de directe omgeving. In hoofdstuk 4 volgen algemene ontwerprichtlijnen, die gelden voor het gehele plangebied. Zij garanderen een samenhangend beeld en eenduidige visie binnen Inverdan en gelden zowel voor stedenbouw als architectuur. In hoofdstuk 5 staan algemene architectonische ontwerprichtlijnen centraal. Over de inrichting van de openbare ruimte en uitgangspunten ten aanzien van beheer en onderhoud wordt geschreven in hoofdstuk 6. Voor alle plannen zijn deze verschillende hoofdstukken in meer of mindere mate van toepassing. De richtlijnen die specifiek gelden voor een bepaald deelgebied of een gebouw binnen een deelgebied worden beschreven in hoofdstuk 7.

2.3. De uitwerkingsniveau's

In het beeldkwaliteitsplan wordt onderscheid gemaakt tussen drie uitwerkingsniveau's; toekomstige ontwikkelingsgebieden, globaal uitgewerkte ontwikkelingsgebieden en uitgewerkte ontwikkelingsgebieden. Per deelgebied wordt aangeven tot op welk niveau het is uitgewerkt.

Voordat een architect of ontwerper van de openbare ruimte aan de slag kan gaan in een globaal uitgewerkt ontwikkelingsgebied dient er een aanvulling op het beeldkwaliteitsplan geformuleerd te worden. Voor toekomstige ontwikkelingsgebieden is tevens een aanvulling op het masterplan vereist. De in de tekeningen opgenomen bebouwingscontouren kunnen als volgt worden geïnterpreteerd: de bebouwing in een uitgewerkt ontwikkelingsgebied geldt als getekend programma van eisen. De contouren, dimensionering en oriëntatie van gebouwen is zorgvuldig bepaald. In de nadere uitwerking dient er naar gestreefd te worden zoveel mogelijk deze contouren te handhaven. In een uitgewerkt ontwikkelingsgebied kan specifiek worden ingegaan op architectonische eenheden, architectonische bouwstenen, architectonische richtlijnen, stedenbouwkundige markeringen en gebouwhoogtes. In de globaal uitgewerkte ontwikkelingsgebieden is een proefverkaveling weergegeven. Deze verkaveling geeft de beoogde maat en relatie van gebouwen weer, maar dient vooral als weergave van het principe en niet als concrete bebouwingscontour. Voor de toekomstige ontwikkelingsgebieden zijn slechts bebouwingsvlekken aangegeven, aangezien de exacte gebiedsbegrenzing, bebouwigsdichtheid, stedenbouwkundige uitgangspunten en ontwikkelingstermijn momenteel nog niet aan te geven zijn.

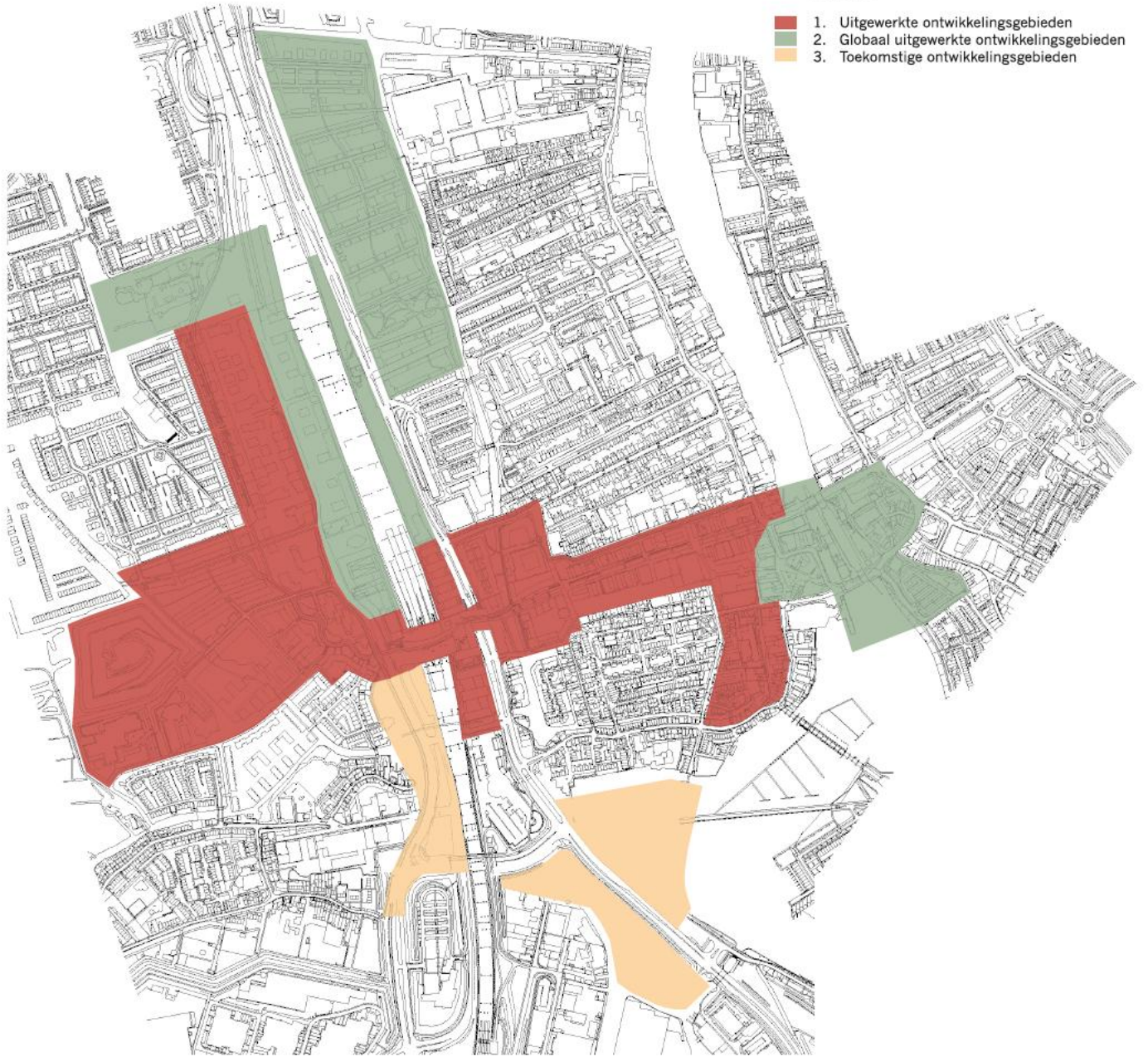
2.4. Taken en verantwoordelijkheden

De supervisor; De supervisor begeleidt het ontwerpproces en wordt bijgestaan door het kwaliteitsteam. De supervisor bewaakt de integrale stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van het plan en speelt een rol bij de selectie van architecten en overige ontwerpers. De supervisor heeft als taak alle ontwerpers zo te sturen dat zij de oorspronkelijke gedachte van het plan versterken. Hij zal streng moeten zijn als er met de regels gebroken dreigt te worden. Maar hij zal ook soepel moeten zijn als de ideeën die de ontwerper heeft het plan met voortschrijdend inzicht aanscherpen. De supervisor zal de randvoorwaarden niet dogmatisch volgen, naar betere oplossingen accepteren, indien de ontwerper hem weet te overtuigen van de betere kwaliteit van de door hem aangedragen oplossing. In de dialoog tussen welstandscommissie en supervisor wordt informatie uitgewisseld, die de commissie de gelegenheid geeft kennis te nemen van de planontwikkeling. Zodoende kan de commissie vanuit haar verantwoordelijkheden en ervaring reageren, waardoor de supervisor minder eenzaam is in de uitoefening van zijn taak en de gelegenheid heeft opmerkingen vanuit de commissie te

Legenda:

- 1. Uitgewerkte ontwikkelingsgebieden
- 2. Globaal uitgewerkte ontwikkelingsgebieden
- 3. Toekomstige ontwikkelingsgebieden

Uitwerkingsniveau's

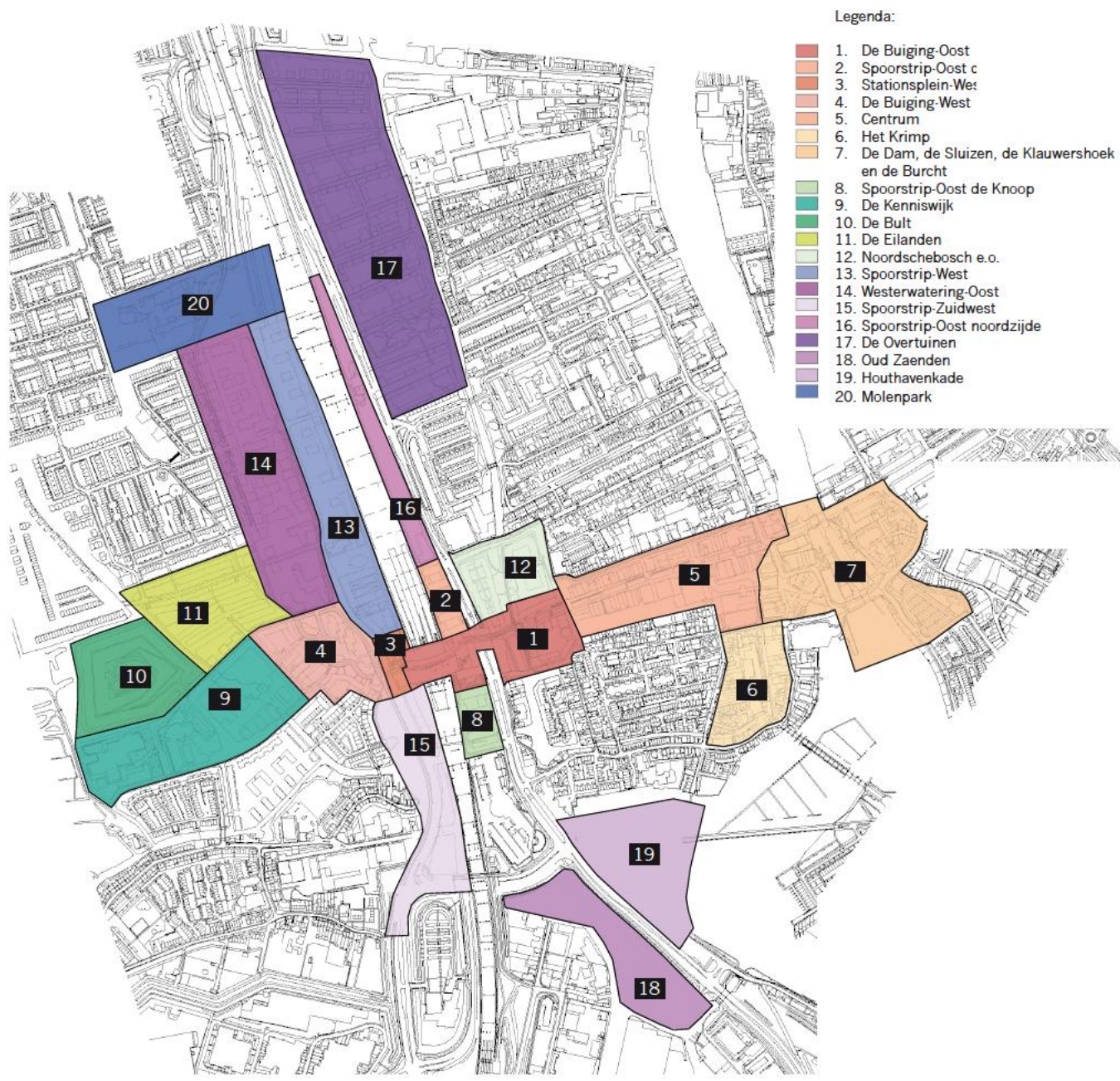
betrekken in het vervolgtraject. Door de periodieke wisseling van gedachten tussen vakgenoten ontstaat er over en weer vertrouwen waardoor de supervisor wordt ervaren als een vooruitgeschoven welstandsvertegenwoordiger. Wanneer er van concrete bouwplannen sprake zal zijn, zullen die in elk ontwerpstadium worden voorgelegd en toegelicht door de supervisor. Wanneer een bouwplan door de supervisor is geaccordeerd behoort de behandeling in de welstandscommissie een hamerstuk te zijn.

Het kwaliteitsteam; In het kwaliteitsteam nemen de gemeentelijke senior-stedebouwkundige van dienst Stad (tevens voorzitter), een contactpersoon voor de welstandscommissie en stichting Welstandszorg Noord-Holland, de stadsarcheoloog en een lid van de monumentencommissie deel. Zij staan de supervisor bij en reageren vanuit hun vakgebied op de voorstellen. Als kwaliteitsteam zullen zij erop toezien dat het plan in al zijn facetten aan de gestelde kwaliteitseisen zal voldoen.

De welstandscommissie; De welstandscommissie is een onafhankelijk adviesorgaan, dat het gemeentebestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over ruimtelijke kwaliteit. Zij bewaakt en stimuleert de ruimtelijke kwaliteit en esthetische samenhang en baseert zich daarbij op de door de gemeente opgestelde welstandsbeleid. Haar taken zijn wettelijk vastgelegd. De formele, wettelijke bevoegdheid tot welstandstoetsing ligt bij de welstandscommissie. De welstandscommissie brengt een advies uit aan de gemeente, gebaseerd op de dialoog met de supervisor over de door hem voorgelegde plannen. Er zal derhalve geen dubbele kwaliteitsbeoordeling plaatsvinden.

De architecten en ontwerpers openbare ruimte; De verantwoordelijkheid voor de selectie van ontwerpers wordt gedeeld door opdrachtgever en supervisor. De selectie komt tot stand op basis van inhoudelijke gronden en dient de goedkeuring van beide partijen te hebben. De ontwerpers die de opdracht krijgen voor de nadere uitwerking van een gebied zullen bij de acceptatie van de opdracht het beeldkwaliteitsplan als vertrek- en uitgangspunt moeten onderschrijven. Bij sessies met de supervisor en één of meerdere ontwerpers reageert de supervisor op voorstellen van de deelnemend ontwerper. Hoewel gedurende het ontwerpproces het gewenste overleg tussen ontwerper en supervisor zal plaatsvinden, is een zekere formalisering van gemaakte afspraken gewenst. Goedkeuring van Voorlopig Ontwerp I, Voorlopig Ontwerp II en Definitief Ontwerp is daarvoor het aangewezen moment.

De citymanager; De gemeente Zaanstad zoekt naar manieren om het netwerk van belanghebbenden in het winkelgebied van Zaandam te onderhouden, opdat hun samenwerking ertoe leidt dat hun gezamenlijke belangen optimaal aan de man worden gebracht. In het kader van centrummanagement kan worden overwogen om bepaalde functies van verschillende partijen te combineren en deze in beheer te geven bij een citymanager. Bijvoorbeeld een gezamenlijke infrastructuur voor de aan- en afvoer van goederen, afvalmanagement, gezamenlijk voorraadbeheer, gecombineerde handhaving winkels en openbare ruimte, etc.

Deelgebieden

3. Richtlijnen I: Hoofdstructuren van Inverdan

In en door het plangebied van Inverdan liggen een aantal stedelijke, bindende elementen: de Provincialeweg, de Houtveldsingel, de Zaan, de Vaart, het dijklint en de Buiging. De nadere invulling van deze elementen stelt eisen aan de daaraan grenzende deelgebieden.

3.1. De Buiging

De Buiging verbindt de ten westen van het spoor gelegen woonwijken en scholen met het centrumgebied aan de oostzijde. Met de Buiging wordt de barrière die de Houtveldweg, het spoor en de Provincialeweg vormen geslecht. Aan de Buiging, die vanaf de Gedempte Gracht langzaam omhoog gaat, liggen nieuwe stedelijke functies. De openbare ruimte wordt in al z'n facetten met de Buiging doorgezet. Het is een dynamische stedelijke straat voor fietsers en voetgangers met verschillende domeinen.

3.2. De Provincialeweg

De Provincialeweg verbindt de verschillende kernen van Zaanstad en loopt door zeer verschillende gebieden. De weg heeft een continu profiel van 2 banen in beide richtingen plus een wisselstrook, terwijl de randen vormgegeven worden op basis van de aangrenzende gebieden. Zo krijgt de Provincialeweg ter hoogte van de Overtuinen een asymmetrisch profiel, met aan de spoorzijde een bomerrij en langs de Overtuinen een parallelweg. Ter hoogte van de Knoop houdt de bomerrij op en is de Provincialeweg geheel het domein van de auto. Hier bevinden zich de in- en uitgangen van de ondergrondse parkeergarage, het dynamisch busstation en het kiss & ride plein met taxistandplaatsen.

3.3. De Houtveldsingel

De Houtveldsingel is binnen Inverdan de hoofdontsluiting van de wijken ten westen van het spoor. Het profiel van de Houtveldweg verandert gaandeweg van karakter. Het zuidelijk deel heeft in beide richtingen twee doorgaande rijstroken, in het noordelijk deel is het profiel teruggebracht tot twee keer één doorgaande rijstrook. Het profiel van de Houtveldsingel wordt voorzien van rijen bomen en sluit aan bij het groenere karakter van het westelijk deel van het plangebied.

3.4. Het Dijklint

Het dijklint Westzanerdijk-Hogendijk-Dam-Westzijde maakt deel uit van de historische dijken van de Zaanstreek en spelen een belangrijke rol in de oorspronkelijke grens tussen het slagenland en het

water van de Zaan en het IJ. Nieuwe ontwikkelingen dienen in deze historische context beschouwd te worden en de karakteristiek en continuïteit te versterken.

3.5. De Zaan

De Zaan is de belangrijkste verbinding tussen de verschillende kernen van Zaanstad. Met het Zaanoever project is een start gemaakt om de ontwikkelingen langs de Zaan op elkaar af te stemmen en te stimuleren. Onder de doelstellingen vallen onder andere het versterken van de woonfunctie en de realisering van nieuwe openbare ruimten aan de Zaan, het behoud van het (industriële) erfgoed en de stimulatie van het toerisme. Een belangrijk aandachtspunt bij alle ontwikkelingen langs de Zaan is de relatie met de aangrenzende achterliggende gebieden. Voor al deze ontwikkelingen geldt dus dat zij zowel vanaf de Zaan als vanuit de stedelijke context beschouwd moeten worden.

3.6. De Vaart

In tegenstelling tot de Zaan heeft de Vaart een intiem karakter. Het is een van de weinige historische waterlopen in het centrum van Zaanstad. Uitgangspunt is het water zoveel mogelijk toegankelijk te maken. Enerzijds door routes langs te leggen, zoals bij de Overtuinen, anderzijds door het zicht op het water te vergroten, zoals bij de Knoop. Het water heeft een dorps karakter, groene oevers, lichte knikken en subtiele verbredingen en vernauwingen. De Vaart heeft tevens een ecologische functie en staat in directe verbinding met de Dijkvloot ten westen van het spoor. Nieuwe bruggen dienen zodanig te worden uitgevoerd dat het mogelijk is er met een klein bootje onderdoor te varen.

3.7. Deelgebiedenkaart

In het masterplan Inverdan zijn meerdere deelgebieden onderscheiden. Aan de westkant van het spoor bevinden zich de deelgebieden de Kenniswijk, de Bult, de Buiging-West, de Eilanden, Spoorstrip zuidwest, Stationsplein west, Spoorstrip west, Westerwatering oost en Molenpark. Aan de oostkant de Overtuinen, Spoorstrip-Oost noordzijde, Spoorstrip-Oost zuidzijde, het Noordsebos e.o., de Buiging-Oost, het Centrum, het Krimp, de Houthavenkade, Oud Zaenden en de Dam, de Sluizen, de Klauwershoek en de Burcht. Centraal in het plangebied over het spoor heen rond het NS-station ligt de Knoop (met daarin de Buiging).

Domeinen

4. Richtlijnen II: Algemene ontwerprichtlijnen

De algemene richtlijnen garanderen een samenhangend beeld en eenduidige visie. Zij hebben zowel betrekking op het ontwerp van de openbare en collectieve ruimte als op het ontwerp van gebouwen. De mate waarin een bepaalde richtlijn van toepassing is op een ontwerp is afhankelijk van de specifieke locatie en functie van het ontwerp.

4.1. Genius Loci

De genius loci, of de bijzondere eigenschappen van de plek, behoren uitgangspunt van een ontwerp te zijn. Het zijn immers de bijzondere en karakteristieke eigenschappen die een plek onderscheiden van iedere andere plek, waaraan door de geschiedenis heen mensen en dingen hun identiteit ontlenen. In de meeste Nederlandse suburbs wordt het beeld gedomineerd door de grauwe standaardproducten die de bouwindustrie overal tussen Groningen en Maastricht heeft "weggezet". Het typisch Hollandse landschap met z'n subtiele hoogteverschillen door dijkjes en polders moet steeds meer plaats maken voor grote vlakke platen van schoon zand waarop weliswaar ongestoord kan worden gebouwd, maar de verbintenis met de locatie ontbreekt. Behalve het landschap levert ook de bestaande specifieke en karaktervolle bebouwing van een plaats beelden aan die de genius loci mede bepalen. Door de geschiedenis heen is de typologie en de architectuur van gebouwen bepaald door de op die plek voor handen zijnde materialen en overgeleverde kennis.

4.2. Het maken van openbare ruimte

4.2.1. Room versus space

Colin Rowe onderzoekt in *Collage City* of, en zo ja, hoe je steden zou moeten bouwen. Hij vraagt zich daarbij af waarom het in de periode van de 'moderne stedenbouw' nooit gelukt is om een stad te bouwen waar je ook werkelijk warme gevoelens bij krijgt. Hij constateert dat niet alleen het uit elkaar leggen van functies in de moderne stedenbouw voor veel ongezelligheid heeft gezorgd, maar dat ook de verhouding tussen bebouwd en onbebouwd, en de betekenis van het gebouw ten opzichte van de ruimte een belangrijke rol speelt in het permanent mislukken. Hij vergelijkt daarvoor de stedenbouwkundige ordening van twee stadsplattegronden van gelijke grootte (zie illustratie): een fragment van het middeleeuwse Parma in Noord Italië en een modern stedenbouwkundig plan van Le Corbusier voor het Oost-Franse Saint-Dié.

Parma. Wit zijn de gebouwen, groen is de openbare ruimte. De ruimte is aanwezig als het Engelse 'room'. De wandelaar loopt door de gangen en kamers van de stad, bij elke twintig of vijftig passen verrast door een nieuw beeld: een hoek om en er is weer een pleintje... De encensering lijkt eindeloos gevarieerd. Stedelijke ruimten wisselen elkaar bij het lopen af, maar op kleinere schaal en dichterbij leveren ook de naast elkaar staande gebouwen voortdurend wisselende beelden op: voordeuren, onderpuien, etalages, gevarieerde opbouw met meer of minder verdiepingen, openingen met verschillende karakteristieken, kroonlijsten, hoeklisenen, natuurstenen geveldelen en dan weer gepleisterde baksteen, reclame-uitingen, belettering, luifels, enzovoorts. Tegelijkertijd zijn de meeste gebouwen ondergeschikt aan de openbare ruimte. Zij dienen om de openbare ruimte te begrenzen, gebouwfront na gebouwfront geven zij de ruimte haar vorm en zo gezien zijn de gevels met al hun verscheidenheid aan maat, vorm, ordening, detaillering en materialisering een geheel met de vloer van de ruimte die in samenhang met de wanden gemaatvoerd, gevormd, geordend, gedetailleerd en gematerialiseerd is. Alleen de héél belangrijke gebouwen staan los, en vaak niet eens helemaal. Hier word je gestimuleerd eindeloos te dwalen en telkens weer een nieuwe route te kiezen.

Saint-Dié. Wit zijn de gebouwen, groen is de ruimte, maar de verhouding tussen wit en groen is hier wel dramatisch anders. De ruimte is te groot om als openbaar te worden ervaren. De maat ervan komt voort uit het wegenpatroon voor de auto, die overal kan komen, maar dan kom je nergens. Ruimte is hier 'space'; Siegfried Gideon sprak in *time space & architecture* van 'floating space'. Gebouwen staan los als sculpturen in de voortrazende ruimte. Voor de wandelaar is dit niet erg aangenaam. De schaal is te groot en het ontbreekt aan herkenningspunten dichtbij waaraan je je eigen bewegen kunt afmeten. Als je in ongeveer een kwartier van links naar rechts over de plankaart bent gelopen heb je weinig afwisseling van beeld beleefd. Hoewel hun verschijningsvorm daar nauwelijks aanleiding voor is, kun je de gebouwen van alle kanten waarnemen, maar het beeld van de gebouwen verandert tijdens de wandeling zo langzaam, en alles is voor de voetganger zo ver weg, dat er geen aangename prikkeling is, laat staan een stimulans om hier te wandelen.

4.2.2. Domeinen

De maat, inrichting en vormgeving van openbare ruimte hangt sterk af van de functie van de openbare ruimte. Een marktplein ziet er anders uit dan een woonstraat, een winkelstraat anders dan

Genius loci

Parma

Saint-Dié

een evenementenplein, omdat de functies aan en op deze ruimten verschillen. Om greep te krijgen op de vormgeving van de verschillende openbare ruimten in het plangebied is het zinvol de ruimte op te delen in verschillende domeinen. Ieder domein kent z'n eigen gebruikers, direct (de winkelier en de klant) en indirect (de fietser op weg naar het station). Voorop staat dat de maat van de openbare ruimte niet groter dient te zijn dan het gebruik vereist. De ruimte wordt dan immers onvoldoende toegeëigend. Het gevoel ontstaat dat het er minder druk is, er dient onnodig veel onderhoud te worden gepleegd en er ontstaat een gevoel van onveiligheid. Niet alleen de maat, ook de inrichting van het domein is van belang: Welke uitstraling is er nodig om een winkelstraat goed te laten functioneren, staan er niet teveel hekken en paaltjes waar mensen hun fiets aan kunnen vastzetten, is er voldoende verlichting, etc.

4.2.3. Serial vision

In het boek *the concise townscape* beschrijft Gordon Cullen aan de hand van een serie tekeningen het principe van 'serial vision'. De stedelijke ruimte rolt zich voor de wandelaar af als een film die door het wandelen in beweging wordt gebracht. De opeenvolgende beelden zien wij als een reeks. Kleine knikken in de rooilijn van gebouwen zorgen ervoor dat de gevelwand niet als een eindeloos perspectief langdurig te zien is, maar zich plotseling toont als we ons bewegen. Ruimten zijn voorlopig afgesloten, om zich te openen als we ons in de juiste richting bewegen. Dit effect van 'provisional closure' maakt ons nieuwsgierig. In de plattegrondtekening staat elk pijltje voor de plek waar een ander ruimtebeeld te zien is of waar een nieuw object opdoemt. Door knikken in de straatgevels, door versmallingen en verbredingen en losse objecten in de ruimte ontstaat er een spel van verhullen en onthullen.

4.2.4. Collectieve ruimte

Voor de maat en inrichting van collectieve ruimte gelden in principe dezelfde uitgangspunten als voor openbare ruimte: afstemming op het gebruik. De overgang van het domein van een openbare ruimte naar een collectieve, semi-openbare ruimte dient helder te zijn. De toegang van een collectieve ruimte dient zodanig te zijn vormgegeven dat eventuele afsluiting op bepaalde tijden, of enkel toegang middels sleutels, pasjes of hallofoon mogelijk is.

4.2.5. Oriëntatie, ontsluiting, contact met maaiveld

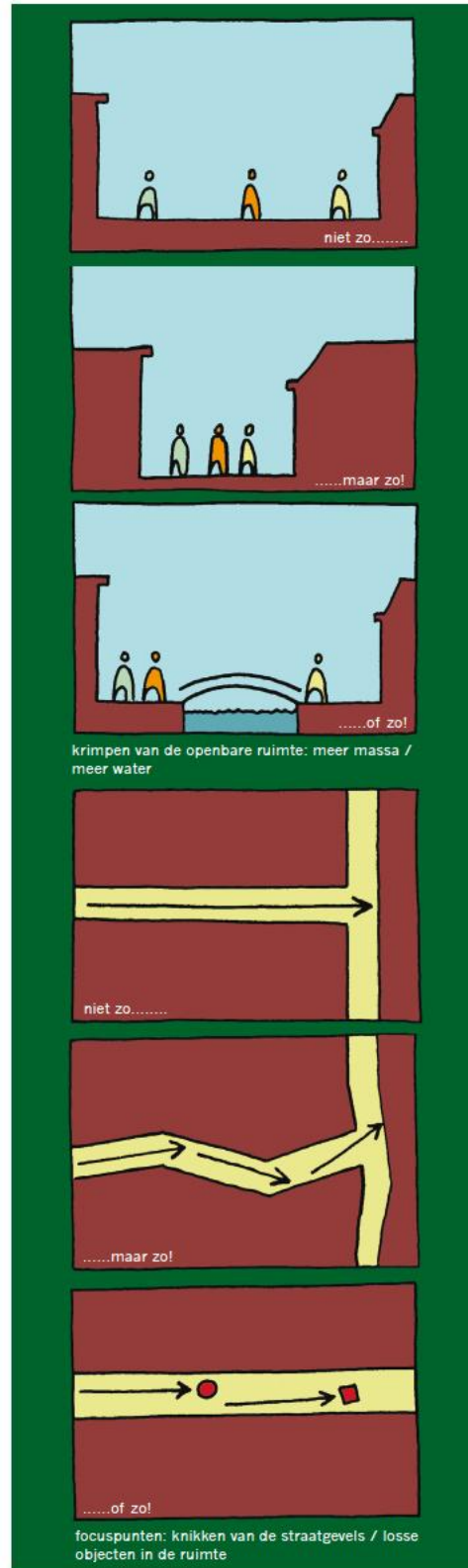
Alle functies in gebouwen dienen zoveel mogelijk te zijn georiënteerd op de straat. Iedere functie heeft een eigen voordeur aan de straat, ook wanneer deze functie geheel op de verdieping is gelegen. Verblijfsruimten liggen zoveel mogelijk aan de openbare ruimte. Hierdoor wordt het gevoel van sociale veiligheid verhoogd en neemt de dynamiek in de straat, ook in de avonduren, toe.

4.3. Eenheid in Veelheid

De beleving van een stedelijke ruimte wordt voor een zeer groot deel bepaald door de gebouwen die de wanden vormen van deze ruimte. Deze gebouwen vormen een verzameling waarin, zoals kenmerkend voor alle verzamelingen, ieder object naast zijn unieke kenmerken tevens gemeenschappelijke eigenschappen heeft. De unieke kenmerken zijn ondergeschikt aan de gemeenschappelijke, waardoor de verzameling ook in de loop der tijd als eenheid voortbestaat en sterk genoeg blijft om groei en verandering in gebruik op te nemen.

Raymond Unwin beschrijft het belang van veel verschillende gebouwen die onderdeel uitmaken van een stedelijke ensemble in *Town Planning in Practice* onder het motto: 'Of houses, and how the variety of each should be dominated by the harmony of the whole'.

Tuinarchitect Nori Pope, die elk jaar tweehonderd strekkende meter border aanlegt in zijn beroemde tuin Hadspen in Engeland, gaat het probleem van compositie voor de wilde veelheid van alle verschillende planten die hij gebruikt te lijf door gebruik te maken van ofwel 'eenheid in vorm', ofwel 'eenheid in kleur'. In zijn borders laat hij zien hoe ordening het harmonisch samenbrengen van veel verschillende planten mogelijk maakt. Een dergelijke werkwijze is ook op het samenbrengen van gebouwen toepasbaar.

5. Richtlijnen III: Architectonische ontwerprichtlijnen

5.1. Korrelgrootte

Architectonische bouwstenen zijn de in de openbare ruimte te onderscheiden elementen. De herkenbaarheid van deze bouwstenen, de korrelgrootte, is van belang om in de openbare ruimte de juiste maat en schaal te kunnen ervaren. In sommige gevallen kan het noodzakelijk zijn voor een bouwsteen extra richtlijnen aan te geven, indien deze een bijzondere positie binnen het stedenbouwkundig plan vervult (bijvoorbeeld de hoek van een bouwblok, een hoger gebouw in de zichtlijn van een straat, een gebouw met een bijzonder programma op een plein).

5.2. Gevels van kleine en grote gebouwen

Voor kleine gebouwen gelden andere ontwerprichtlijnen dan voor grote gebouwen. Kleine gebouwen, zowel in een reeks als losstaand, hebben verschillende zijden: een formele zijde, gericht op de openbare ruimte, en een informele zijde. De formele zijde is ontworpen van buiten naar binnen: de compositie van de gevel wordt met name bepaald door het gezicht dat de functie van het gebouw naar de openbare ruimte meekrijgt. Het ontwerp van de gevel is derhalve in grote mate onafhankelijk van de functie en structuur van het gebouw (Robert Venturi duidt dit aan als *Decorated Shed*). De formele zijde wordt over het algemeen gekenmerkt door symmetrie en decoratieve elementen. De informele zijde van kleine gebouwen is ontworpen van binnen naar buiten: de maat en plaats van ramen is ingegeven door de functie die zich achter de gevel bevindt. De informele zijde is doelmatig en sober van aard. Grote gebouwen zijn rondom ontworpen. De gevels hebben één architectuur. Deze gebouwen staan relatief los of steken boven het stedelijk weefsel uit. De plint van grote(re) gebouwen dient in schaal en compositie aan te sluiten bij de menselijke maat en maakt in grote mate deel uit van het ontwerp van de openbare ruimte.

5.3. Materiaal en textuur

Ook in materialisering en textuur verschillen grote gebouwen van kleine. Kleine gebouwen worden doorgaans in de straat aanschouwd. De gevels, die hierdoor van relatief korte afstand worden gezien, hebben een tektonische uitstraling. De huid van het gebouw is dun, geleed en heeft een fijne schaduwwerking. Het kleine houten huis heeft een façade architectuur waarin door subtiele verschillen en verandering van de richting van de houten bekleding basis, top en zijkant worden onderscheiden. Het kleurcontrast tussen de vlakken van de gevels en het wit van kozijnen, windveren,

boeiboorden en makelaars is zeer bepalend voor het beeld. Ramen van houten gebouwen zijn als gevolg van de bouwwijze altijd minder verticaal geweest dan die van stenen gebouwen. De compositie van de gevel van een houten gebouw is wezenlijk anders dan die van een stenen gebouw. In het perspectief van de straatwand spelen verticale (witte) lijnen een grotere rol dan horizontale, die immers door het perspectief verkort worden. Zij bepalen het ritme en de schaal van de gebouwen.

Tegenover de grafische tweedimensionale gevelarchitectuur van het kleine houten huis staat de plastiek van het grote stenen gebouw. Aangezien grote gebouwen van verschillende zijden en van grotere afstand gezien worden hebben ze een architectuur rondom. Ze bestaan uit een massa met daarin geperforeerde gaten. Naarmate men het gebouw nadert krijgt het gebouw meer detail en hierdoor meer gelaagdheid. Het gebouw communiceert op verschillende afstanden.

De toepassing van licht getinte materialen vergt extra aandacht voor het beeld bij verkleuring en vervuiling. Verticale naden leiden doorgaans tot ongewenste vervuiling op de gevel. Bij horizontale profilering kan de vervuiling wegvallen in de slagschaduw waardoor het gewenste beeld behouden blijft of zelfs versterkt wordt.

5.4. Kleur

De Zaanstreek is van hout gemaakt. Hout van huizen, molens, schuren, hekken, karren en bootjes. Hout van platbodems voor de Zuiderzee en de Waddenzee. Hout van vissers-, handels- en oorlogsschepen die de wereldzeeën op gingen. Hout van de schepen die al dit hout in het Noorden gingen halen. Maar voor het zover was, was er inheems eiken. Zolang dat nog gemakkelijk te krijgen was - ruwweg tot aan de zeventiende eeuw -, werd het onbeschermd toegepast, en vergrijsde het. De eerste kleur is grijs.

Als het inheemse eikenhout schaarser wordt, gebruikt men zachter hout, en dat moet beschermd worden. Dat gebeurt hoofdzakelijk met teer. De tweede kleur is (bruin-)zwart.

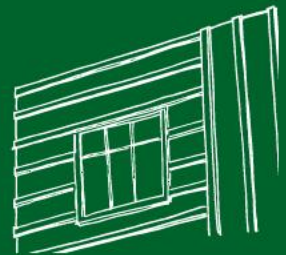
Met de welvaart van de zeventiende eeuw komt de schilder, die tot dusver alleen in het interieur werkzaam was, naar buiten met zijn glanzende olie verf. Het gaat nu niet meer alleen om bescherming van het hout, maar ook om verfraaiing: het huis wordt tot 'schilderij', en alle beschikbare kleuren worden daarvoor ingezet. Zo ontstaat een bont beeld van rood, geel, blauw, groen, wit, zwart en grijs, dat met ongeloof

korrelgrootte

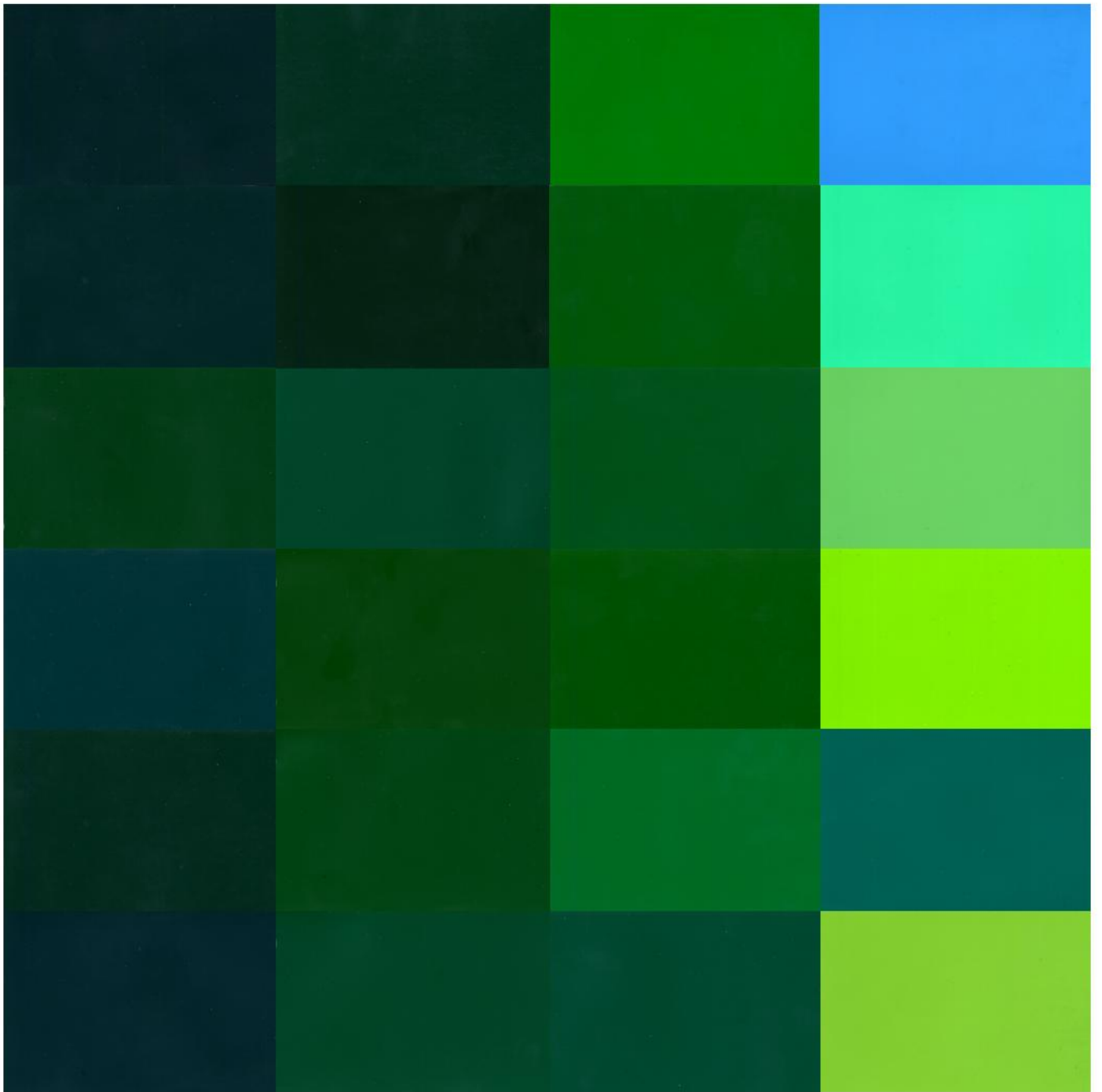
grote gebouwen - architectuur rondom

houten gebouwen - façade architectuur

formeel - informeel

en bewondering - en ook wel met afkeuring - wordt beschreven in talloze reisverslagen uit de achttiende en negentiende eeuw. De derde kleur is het palet van de huisschilder.

Met de komst van de nieuwe industrie in de tweede helft van de 19^e eeuw nemen fabrieken het werk van de molens over. Het kleurbeeld versobert en de status van de houtbouw staat onder druk. De welvaart blijft er echter aanwezig, en er zijn directieuren die het houten huis trouw blijven. Uit de hier aanwezige verffabrieken rollen de 'bussen' met nieuwe, krachtige groenen. In een rijke variatie, van middelgroen tot het donkerste groen, ontstaat langs de Zaan een collectief kleurbeeld zonder weerga. De lichtere tinten fris en energiek, de donkere diep en plechtstatig. Deze groenen vormen samen de kleur van de welvarende industriële samenleving, niet alleen voor de Zaanstreek, maar voor heel Nederland. Daarom is 'Zaans Groen' het bekendste kleurfenomeen van Nederland geworden. De vierde kleur is Zaans Groen.

Na de uitbundige 'ontdekking van het nieuwe groen' in de tweede helft van de negentiende eeuw verwatert het beeld in de eerste helft van de twintigste eeuw. Steeds meer houten huizen maken plaats voor stenen huizen, en de variatie in het groen wordt kleiner. Het groen wordt 'gewoon', het is een kleur waar niemand nog bij nadenkt. Dit verandert bij de opkomst van het massatoerisme. De Zaanse Schans trekt wereldwijd belangstelling, en alle huizen zijn er groen. Geen gevarieerd groen maar vooral donkergroen, ter ondersteuning van de ouderdom, van de geschiedenis die de Zaanse Schans verbeeldt. Dergelijk donkergroen begint in de jaren zestig aan een opmars door heel Nederland. Om te beginnen slaat het over naar andere plaatsen die hun graantje van het toerisme willen meepikken. Edam, Volendam en Monnikendam werpen hun flets-Waterlandse historie van zich af en worden groen. Andere Zuiderzeedorpen en -steden volgen, en allengs wordt het donkere groen de kleur van historisch Nederland. Het krijgt dan ook de toepasselijke naam 'monumentengroen'. De vijfde kleur is monumentengroen.

Wat is nu, anno 2003, de stand van zaken? De situatie waarin het groen zich bevindt is ingewikkeld. Het monumentengroen heerst nog altijd onaantastbaar, en het meeste groen is daarom fantasieloos - zo dood als een pier. Waarschijnlijk reflecteert deze doodheid het einde van het industriële tijdperk, en wordt 'jong groen' daarom als ongepast ervaren. Deze impasse kan worden doorbroken door op zoek te gaan naar het groen van het postindustriële tijdperk. Het is tijd voor het nieuwe groen van een nieuw tijdperk, en de Zaanstreek kan daarin, als drager van de groene fakkel, opnieuw het voortouw nemen. De zesde kleur is Nieuw Groen.

Waarom groen, als in het voorafgaande zoveel andere kleuren de revue passeerden? Allereerst omdat die andere kleuren alleen relevant zijn als het gaat om restauratie. Bij restauratie wordt gekozen voor een bepaalde historische periode, en dan kan elk van de kleurperiodes als houvast dienen. In het plan Inverdan is een historisch element weliswaar aanwezig in de keuze voor houtskeletbouw, maar het 'kunstmatige', emblematische karakter van deze keuze scheidt de ruimte om er een eigentijdse wending aan te geven. Er is geen enkele 'verplichting' om de kleuren historisch-correct toe te passen. Tot zover de verdediging. Nu de aanval. Voor ons Nederlanders is groen de gewoonste zaak van de wereld. Het omgekeerde is echter het geval: het Nederlandse groen is de ongewoonste zaak van de wereld. In geen enkel land ter wereld speelt de range van middel- tot donkergroen een rol. Nergens ter wereld is groen een spiegel van de cultuur als in Nederland, waar het de kleur van de welvaart is, en waar status heel exact met de kleur groen kan worden uitgedrukt. Groen is hier de nationale kleur, maar omdat dit een strikt traditioneel gegeven is - geen architect houdt zich met groen bezig - wordt het groen behandeld met de achteloosheid die het karakteristieke, het meest eigene, vaak ten deel valt. In zijn omgang met het groen schuilt voor de Nederlander daarom de keuze tussen zelfbewust wereldburgerschap of culturele bewusteloosheid. En dit geldt voor geen enkele andere kleur.

Er is echter wél iets bijzonders aan de hand met blauw. Het zijn van die triviale verhalen waarover je je schouders kunt ophalen. En toch...

In de Zaanstreek is er 'Het Blauwe Huis op de Hogendijk', een schilderij van Monet. Op het schilderij, dat een getrouwe weergave van de situatie aan de Hogendijk anno 1871 lijkt te bieden, staat een blauw huis. In de Zaanstreek leeft al geruime tijd de vraag of dat blauw wellicht een groen was dat bij het aanbrengen een blauwe kleur had die pas na enige tijd in groen overging, of een uitgeblauwd groen, dat wil zeggen een groen dat van ouderdom blauw was geworden. Het opvallende is dat de mogelijkheid dat het blauw was om blauw te zijn nauwelijks aan de orde komt. De discussie zegt daardoor meer over de betekenis van het groen dan het groen zelf ooit kan zeggen. Met andere woorden: één blauw huis raakt de Zaanstreek meer in het Zaans-Groene hart dan duizend groene huizen.

Er kan geen twijfel over bestaan. Kleur, in het bijzonder groen, speelt een belangrijke rol voor de architecten van het nieuwe stadshart van Zaanstad. Niet alleen door de geschiedenis van het houten huis, dat uit ooggpunt van duurzaamheid al snel beschilderd werd, waardoor het gebruik van verf al vroeg gemeengoed was. Maar ook omdat de kleur groen een speciale plek kent bij de Hollander:

er lijkt geen discussie mogelijk over welke groen fout is en welke goed. Met het voor Inverdan samengestelde kleurpalet wordt het verschromelde groenpalet opnieuw verrijkt en zijn nieuwe discussies mogelijk: hoeveel 'nieuwe groenen' kan een reeks gebouwen bevatten, zonder het Zaanse gevoel te verliezen? Kan een kantoorgebouw van zeven lagen Zaanse groen zijn?

Minstens zo belangrijk als de kleur van de gevelvlakken, waar het in het voorafgaande met name over gaat, is de toepassing van het witte detail: kozijnen, windveren, boeiboorden en makelaars. Zoals het wit het groen versterkt, versterkt het groen het wit.

Bij de toepassing van kleur zijn Eenheid in Veelheid, de reeks en de uitzondering en schaal sleutelbegrippen.

5.5. Gevelelementen

Rolluiken, reclame-uitingen, luifels, zonweringen, erkers, balkons, serres, tochtportalen, installaties. Het zijn elementen die onlosmakelijk met de gevel van een gebouw verbonden zijn, maar die al te vaak de gevel ontsieren in plaats van versterken. Al was het alleen maar omdat door aanpassing in het gebruik van het gebouw deze elementen dikwijls in een later stadium worden toegevoegd of aangepast. Reden te meer om afspraken te maken over de wijze waarop er met deze gevelelementen wordt omgegaan.

Welke richtlijnen er voor deze gevelelementen zullen moeten worden opgesteld verschilt per lokatie. Voor een winkelstraat met kleinschalige winkels verwacht men immers een ander beeld dan voor een grootschalig winkelcomplex, een horecapplein of een woonstraat. Toch zijn er een aantal algemene uitgangspunten te formuleren. In de overleggen tussen ontwerpers, supervisor en opdrachtgevers zullen per lokatie de richtlijnen nader gestalte krijgen, waarbij flexibiliteit, duurzaamheid en samenhang de belangrijkste thema's zijn.

Voor alle gevelelementen geldt dat ze een wezenlijk onderdeel moeten uitmaken van het gevelontwerp en dus niet de indruk geven later te zijn toegevoegd "omdat het nu eenmaal niet anders kon". De gevelelementen staan in dienst van en zijn derhalve ondergeschikt aan het ontwerp van de gevel. Dit betekent dat op basis van het karakter van de gebouwen en de openbare ruimte eisen worden gesteld aan de dimensionering, plaatsing, materialisering, detaillering, ordening en het kleurgebruik. Hieronder volgen een aantal opmerkingen die in de nadere invulling meegenomen dienen te worden.

5.5.1. Rolluiken

Maar al te vaak ontsieren rolluiken de gevel: een

grote rolkast die ongenueanceerd boven de winkelpui is geschroefd of een geheel gesloten grijs metalen vlak in de avonduren. Bij het ontwerp van de gevel dient de rolkast derhalve zoveel mogelijk aan de binnenzijde van het pand te worden aangebracht. Het rolluik dient zo maximaal mogelijk (minstens 70%) open te zijn, opdat interne verlichting er in de avonduren aan bijdraagt een verlaten en onveilige sfeer te voorkomen. Dat het rolluik deel uitmaakt van het ontwerp van de gevel betekent onder andere dat het ontwerp de bouwkundige indeling van de gevel volgt en vorm-, materiaal en kleurkeuze zijn afgestemd op de sfeer en het gebruik van het gebouw. Ongeverfde materialen zijn in principe niet aanvaardbaar.

5.5.2. Reclame-uitingen, luifels en zonweringen

Met reclame-uitingen, luifels en zonweringen is het nog erger gesteld dan met rolluiken. De enorme hoeveelheid aan verschijningsvormen en de behoefte harder te schreeuwen dan de buurman leidt in menig winkelstraat tot een chaotisch onrustig beeld, waarin de (mogelijke) kwaliteit van de gevels en de samenhang tussen de panden niet meer is te zien. Door gezamenlijke afspraken te maken over wat wel en niet aanvaardbaar is en in het ontwerp van de gevel rekening te houden met de wens reclame, luifels en zonweringen op te nemen kan de kwaliteit van het beeld in dergelijke publieke straten gewaarborgd worden.

Allereerst dienen er afspraken te worden gemaakt over de hoogte, breedte en diepte van de elementen, de minimale vrije hoogte en de marges waarbinnen de elementen geplaatst kunnen worden. Ook afspraken omtrent het aantal reclameborden, de toegestane materialen, de wijze van verlichting en het verbieden van de toepassing van bijvoorbeeld lichtbolletjes, lichtslangen, knipperende verlichting, lichtprojecties, vlaggen, of banieren dienen hierbij te worden meegenomen. De toepassing van reclame, luifels en zonweringen bij monumentale panden verdient extra aandacht (naamgeving alleen binnen de pui op het glas, behoud van karakteristieke monumentale elementen).

5.5.3. Installaties

In het functioneren van een gebouw spelen installaties voor bijvoorbeeld verlichting, luchtbehandeling, koeling, verwarming en telecommunicatie een grote rol. De invloed van installaties op het gevelbeeld wordt dikwijls onderschat en installaties worden onvoldoende meegenomen in het ontwerp. Installaties dienen deel uit te maken van het ontwerp. Gebouwen dienen op architectonische wijze te worden beëindigd, dus niet met een verzameling technische dozen.

Zones openbare ruimte

6. Richtlijnen IV: Inrichting van de openbare ruimte

6.1. Kwaliteitsniveau openbare ruimte

Met het plan Inverdan worden alle openbare ruimten in kwaliteit en representativiteit verbeterd. Om in ieder deelgebied een kwaliteitsniveau te kunnen realiseren, te beheren en te behouden wat hieraan ten deel behoort te komen, zijn de verschillende deelgebieden van het plan onderverdeeld in drie kwaliteitszones: hoogwaardig stedelijk gebied, belangrijk openbaar stedelijk gebied en regulier stedelijk gebied. De extra kosten boven op de huidige aanleg- en ontwerpkosten, die deze kwaliteitsverhogingen zullen veroorzaken, zullen worden gefinancierd uit een planontwikkelingsfonds. Om de kwaliteit in de toekomst te garanderen zijn ook voor het beheer en onderhoud extra middelen nodig. Met als doel de financiële consequenties hiervan in kaart te brengen wordt voorgesteld een beheerplan op te stellen. Dit plan moet aangeven op welke wijze en met welke extra middelen het kwaliteitsniveau duurzaam in stand kan worden gehouden.

6.1.1. Hoogwaardig stedelijk gebied (zone 1)

1. De Buiging-Oost
2. Spoorstrip-Oost de Knoop
3. Stationsplein-West
4. De Buiging-West
5. Centrum (Gedempte Gracht, Rozengracht, Vinkenstraat en Westzijde)
6. Het Krimp
7. De Dam, de Sluizen, de Klauwershoek en de Burcht

6.1.2. Belangrijk openbaar stedelijk gebied (zone 2)

8. Spoorstrip-Oost zuidzijde
9. De Kenniswijk
10. De Bult
11. De Eilanden
12. Noordsebos e.o.

6.1.3. Regulier stedelijk gebied (zone 3)

13. Spoorstrip-West
14. Westerwatering-Oost
15. Spoorstrip-Zuidwest
16. Spoorstrip-Oost noordzijde
17. De Overtuinen
18. Oud Zaenden
19. Houthavenkade
20. Molenpark

6.2. Algemene uitgangspunten ontwerp, aanleg, beheer & onderhoud

Om de kwaliteit van de openbare ruimte in heel Inverdan te verhogen zijn een aantal uitgangspunten te hanteren bij het ontwerp, de aanleg en het beheer & onderhoud, ongeacht de zone.

Materialisering: In het gehele plangebied dient betonnen bestrating vermeden te worden. Gebakken producten voor de bestrating is de standaard.

Continuïteit van het ontwerp: Het is niet de bedoeling dat per deelgebied een op zichzelf staand ontwerp voor de openbare ruimte gemaakt wordt. De openbare ruimte is een bindend element tussen de verschillende deelgebieden en zal derhalve een logisch beloop moeten hebben van het ene naar het andere domein. Dit betekent echter niet dat er geen aandacht besteed dient te worden aan de specifieke eisen die het gebruik van de openbare ruimte zal stellen (de markering van een plein, een ruwer oppervlak van een helling om fietsers af te remmen, etc.).

Familie van straatmeubilair: Er dient per zone een familie van straatmeubilair te worden vastgesteld, die overall wordt toegepast, tenzij er bijzondere aanleiding is er van af te wijken. Door het vaststellen van een familie wordt samenhang gewaarborgd en is beter beheer en onderhoud te realiseren. De keuze van straatmeubilair en verlichting dient zodanig te geschieden dat er voldoende keuze is om de juiste inrichting bij de karakteristiek van de verschillende openbare ruimten te kiezen, zonder de continuïteit (en beheer en onderhoud) van de openbare ruimte te verstoren.

Geen onnodige overgangen van materiaal, kleur, hoogte: De openbare ruimte van het huidige centrumgebied wordt gekenmerkt door een bonte verzameling van materialen, kleuren en verkeersstroken. Hierdoor ontstaat een zeer rommelig, onsamenhangend en verwaarloosd beeld. Variatie in materiaal, kleur en hoogte dient dan ook zoveel mogelijk vermeden te worden en altijd een duidelijk doel te hebben. Functionele zones dienen met zo min mogelijk middelen te worden onderscheiden. Bij herbestrating dienen kleurverschillen door de combinatie van hergebruikte en nieuwe materialen te worden voorkomen. In het ontwerp van de openbare ruimte ligt de nadruk op het horizontale vlak, dat loopt van straatgevel tot straatgevel.

Secure detaillering: Door in het ontwerp van de inrichting veel aandacht te besteden aan het detail en het toekomstig beheer ervan kunnen extra inspanningen in uitvoering en onderhoud voorkomen worden. Voorkom grote kieren in bestrating in verband met onkruidbestrijding, maak afwijkingen in de bestrating mogelijk, voorkom zo veel mogelijk hak-, zaag-, of knipwerk.

Overdachte inzet van straatmeubilair: Pas in voetgangersgebieden zo min mogelijk straatmeubilair toe waar fietsen aan kunnen worden vastgezet. Combineer waar mogelijk elementen om het aantal te beperken (bewegwijzering aan lichtmast, verlichting in railing). Wijs in het straatprofiel zônes aan waarin al het straatmeubilair zich moet bevinden. De nutsvoorzieningen, zoals trafo's, OV-, PTT-, VRI- en kabeltelevisiekasten en rioolgemalen, moeten onderdeel uitmaken van het ontwerp van de openbare ruimte, waar mogelijk geïntegreerd in de bebouwing.

6.3. Richtlijnen voor zonering stedelijke gebieden

6.3.1. Richtlijnen hoogwaardig stedelijk gebied (zone 1)

Het hoogwaardig stedelijk gebied is het centrum van Zaanstad. Het heeft een publiekelijke functie en is het visitekaartje van de stad. Bezoek je Zaanstad, dan kom je in het centrum. Het intensieve gebruik en het vereiste representatieve karakter vereisen een goed doordacht, onderhoudsarm, duurzaam en sfeer vol ontwerp. Bij de inrichting van dit gebied past een afwijkend materiaalgebruik ten opzichte van andere gebieden in Zaanstad.

Bestrating: In dit stedelijk gebied is het vormgeven van de openbare ruimte van essentieel belang. Zo staan de gebouwen in dienst van de openbare ruimte, doordat zij de straatwanden vormen en de ruimte de schaal, verhouding en begrenzing geven die past bij het gebruik van de ruimte. De vloer van de 'kamers' die zo ontstaan, dient zo egaal en horizontaal mogelijk te zijn. Dit betekent in principe geen overgangen in materiaal, kleur en hoogte tenzij hier zeer nadrukkelijk aanleiding voor is. Uitgangspunt is de toepassing van gebakken klinkers en natuurstenen banden. Betonnen straatwerk dient ten alle tijden gemeden te worden.

Verlichting: Voor de verlichting van de openbare ruimte zal bij het ontwerp een selectie gemaakt worden van armaturen met verschillende karakters. Op basis van de gewenste sfeer van de openbare ruimte wordt uit deze selectie een type armatuur gekozen.

6.3.2. Richtlijnen belangrijk openbaar stedelijk gebied (zone 2)

Het belangrijk openbaar stedelijk gebied grenst aan het hoogwaardig stedelijk gebied. Deze gebieden worden doorkruist door belangrijke routes naar en van het centrum. Het gebied kenmerkt zich derhalve door een meer dan gemiddeld intensief gebruik en een representatiever karakter. In het beheer en onderhoudplan moet rekening gehouden worden dat deze gebieden een extra kwaliteit bezitten in groen, water of recreatie.

6.3.3. Richtlijnen regulier stedelijk gebied (zone 3)

Alle overige deelgebieden vallen onder het regulier stedelijk gebied. Voor deze gebieden wordt een minimale kwaliteit vastgelegd. Deze gebieden kennen voornamelijk bestemmingsverkeer en hebben geen bijzondere publieke functie. Er kunnen parken en groene zoomen in deze deelgebieden voorkomen hiervoor zal extra budget uitgetrokken moeten worden voor beheer en onderhoud.

6.4. Rolverdeling private partijen en gemeente

Voor de ontwikkeling van Inverdan heeft Zaanstad een kwaliteitsfonds in het leven geroepen. In een intentie- en samenwerkingsovereenkomst die met de marktpartijen worden gesloten worden afspraken vastgelegd over de bijdrage aan het kwaliteitsfonds. De centrale gedachte is dat alleen door een integrale benadering de totale ontwikkeling van Inverdan succesvol kan verlopen. Het kwaliteitsfonds moet extra kwaliteit mogelijk maken in de planvorming van de openbare ruimte en infrastructuur. De gemeente is beheerder van het fonds.

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in zone 1 en de hoofdinfrastructuur zal primair de verantwoordelijkheid blijven van de gemeente. In het kader van het project Inverdan zullen voorstellen gedaan worden aan het gemeentebestuur voor het instandhouden van een basiskwaliteit voor de openbare ruimte.

Voor de andere zones dient nader bezien te worden of terreinen met een openbaar karakter in eigendom, beheer en onderhoud kunnen komen bij derden. Afspraken omtrent beheer en onderhoud zullen contractueel moeten worden vastgelegd, waarbij duidelijk moet zijn dat er een basiskwaliteit is die ten alle tijden gerealiseerd en in stand gehouden moet worden.

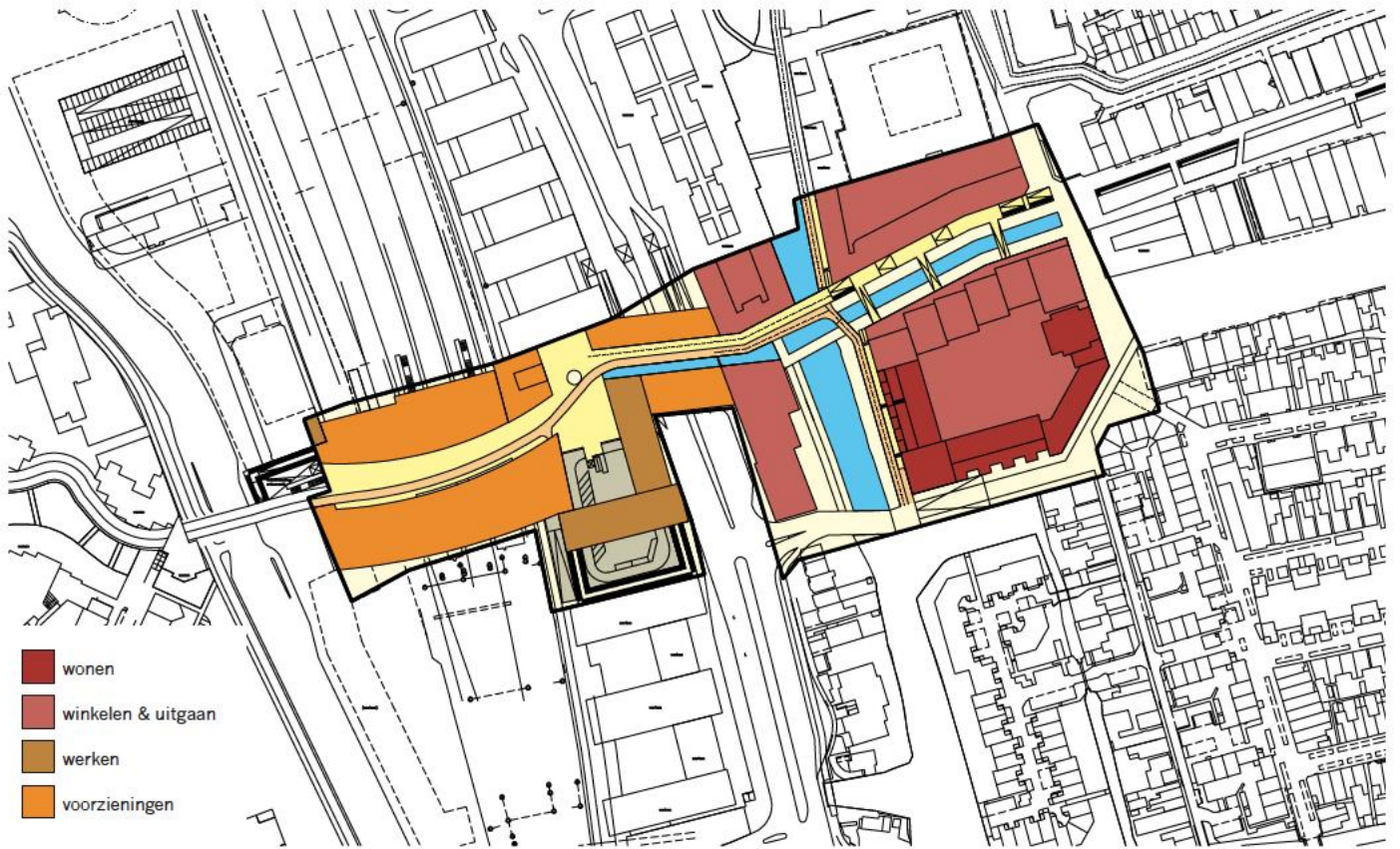
6.6. Kunst in de openbare ruimte

Sculpturen in de openbare ruimte dienen figuratief te zijn en een inhoudelijke relatie te hebben met de Zaanstreek. De lokatie en inpassing van kunstwerken dient in het ontwerp van de openbare ruimte te worden meegenomen. Op de Gedempte Gracht kunnen sculpturen worden ingezet als onderdeel van de *serial vision* (zie paragraaf 4.2.3). Nadere inventarisatie en uitwerking van kleinkunst en evenementen kan leiden tot een hierop afgestemde dimensionering en inrichting van pleinen en plekken. Tijdelijke kunst en evenementen op de bouwplaats kunnen een bijdrage leveren aan de betrokkenheid van burgers en de herkenbaarheid van het nieuwe stadscentrum en de onvermijdelijke overlast tijdens de bouwwerkzaamheden verzachten.

6.7. Overige (technische) eisen

De in dit document opgenomen richtlijnen voor de openbare ruimte hebben allen betrekking op de kwaliteit van het beeld. Overige door de gemeente opgestelde eisen ten aanzien van de openbare ruimte, zoals standaarddetails voor straatwerken en riolering, uitgangspunten voor wegprofielen en technische eisen ten aanzien van verlichting en verkeersveiligheid zullen worden geactualiseerd of opgenomen worden in nieuw te vervaardigen documenten.

7. Richtlijnen V: Deelgebieden

7.1. Deelgebied 1 - De Buiging-Oost

7.1.1. Algemeen

zone openbare ruimte: hoogwaardig stedelijk gebied (zie hoofdstuk 6)

uitwerkingsniveau: uitgewerkt ontwikkelingsgebied (zie paragraaf 2.3)

voor plattegronden en doorsneden zie bijlage D1 van het masterplan Inverdan

Als regionaal knooppunt wordt het station de spil van het centrum. Momenteel zit er tussen de Gedempte Gracht en het station echter nog een gat dat moet worden overbrugd. Ook ontbreekt een goede relatie met de wijken aan de westkant. Door de ontwikkeling van de Knoop met de verhoogde Buiging worden centrum, station en de westelijke stadsdelen met elkaar verbonden. De Buiging vormt niet alleen een nieuwe route over bestaande barrières, het spoor, de Provincialeweg en de Houtveldweg, maar tevens een nieuwe levensader voor Zaanstad, waaraan allerlei nieuwe functies worden gekoppeld, zoals het stadhuis aan de oostkant en de bibliotheek en fitness boven het spoor.

Richtlijnen deelgebied:

Functie	<ul style="list-style-type: none"> - woningen, winkels - informatie (VVV, reisbureau, bibliotheek, stadhuis) - vervoer (busstation, K&R, treinstation) - leisure (bioscoop, beperkte horeca, fitness)
Karakter	<ul style="list-style-type: none"> - het dynamische stadshart (autovrij) - een onmiddellijke associatie met de Zaanstreek
Verkaveling	<ul style="list-style-type: none"> - aaneengesloten bebouwing vormt wanden openbare ruimte
Ritme en schaal	<ul style="list-style-type: none"> - de verschillende (grote) plandelen zijn als geheel herkenbaar - echter ten minste op maaiveld teruggebracht tot de menselijke maat

7.1.2. Bebouwing

Richtlijnen Rustenburgcomplex:

Functie	<ul style="list-style-type: none"> - grootschalige winkels met eigen marktsegment, bioscoop en woningen
Karakter	<ul style="list-style-type: none"> - stedelijk blok met gestapelde functies - het complex heeft verschillende gezichten: - noordgevel hoogstedelijk in relatie met de bebouwing voor de Saentoren - oostgevel is de beëindiging van een stedelijk plein - zuid- en westgevel vormen de overgang van hoogstedelijk naar kleinschalig woongebied
Volume	<ul style="list-style-type: none"> - een gesloten stedelijk bouwblok met verschillende hoogten - bioscoopzalen gelegen aan de noordzijde vormen een reeks zichtbaar vanaf de straat - foyer achter een transparant skeletachtige gevel, activiteiten vanaf de straat zichtbaar - aan de zuid- en westzijde van het gebouw Babylonische stapeling van geveltjes (aan het Zaanse refererend, een gevarieerd beeld, dus geen repetitie van identieke geveltjes), de hoeken vormen accenten van een steenachtig materiaal.
Plastiek	<ul style="list-style-type: none"> - gebouw op architectonische wijze beëindigen, geen verzameling van technische dozen
Ritme en schaal	<ul style="list-style-type: none"> - erkers en balkons zijn ondergeschikt aan de gevels - noordzijde: skelet is dominant, geeft de gevel tektonische uitstraling en ritme - de maat van de percelen is afleesbaar in de architectuur van de zuid- en westgevel
Expressie	<ul style="list-style-type: none"> - entree van de bioscoop aan voet woontoren
Ontsluiting	<ul style="list-style-type: none"> - de entree van de bioscoop ligt aan de Rozengracht, de ontsluiting van de winkels op begane grond en verdieping aan de noordzijde, de woningen aan de zuid- en westzijde worden zoveel mogelijk vanaf maaiveld ontsloten en de woontoren aan de oostzijde heeft een duidelijk adres aan het marktplein (markant punt).

Richtlijnen bebouwing voor de Saentoren:

Functie	- wonen, winkels en horeca
Karakter	- stedelijk blok met grootschalige gestapelde commerciële / openbare functies - bebouwing gaat een relatie aan met de gevel van het Rustenburgcomplex - de functies duidelijk tot uitdrukking brengen in de gevel
Volume	- het volume loopt trapsgewijs op met de Buiging mee en vormt een plint voor de Saentoren - begeleidende bebouwing langs fietsroute en de Buiging
Plastiek	- erkers, balkons en loggia's mogelijk mits ondergeschikt aan de gevel - voorgevel maakt zich los van de massa, duidelijk herkenbaar als façade
Ritme en schaal	- gevel opdelen in een grotere perceelsmaat dan de Gedempte Gracht dubbele of driedubbele beukmaat). - woningen zijn bepalend voor de korrelgrootte, verticale geleiding - ordening van de gevel: basis transparant, midden steen of houtachtig materiaal - dakrand perceelsgewijs laten verspringen en in hoogte laten oplopen met de Buiging mee
Expressie	- onderbouw neutraal, individuele winkelexpressie
Organisatie	- verblijfsruimten woningen aan zuidzijde
Ontsluiting	- winkels ontsloten vanaf zuidzijde, hetzij vanaf maaiveld, hetzij vanaf de Buiging - de Saentoren krijgt een nieuwe entreehal aan de zuidzijde - woningen ontsloten middels galerij aan noordzijde
Materiaal	- onderbouw open en neutraal, maximale openheid
Kleur en textuur	- transparante plint met commerciële functies

Richtlijnen hotel:

Functie	- hotel met publieke functies en winkels
Karakter	- binnenstedelijk hotel met allure
Volume	- één architectuur
Ritme en schaal	- volume van het blok aan de oostzijde segmenteren i.r.t. het Rustenburgcomplex - een dove gevel langs de Provincialeweg - programmatische onderverdeling tussen begane grond en verdiepingen in de gevel tot uitdrukking brengen
Expressie	- door de begane grond extra hoogte te geven (min 5,5m) krijgt het pand een stedelijke allure - en is aansluiting op de Buiging mogelijk
Organisatie	- front gebouw gericht naar het winkelgebied - tweelaags winkelen aan de noordzijde, terrassen aan de Vaart
Ontsluiting	- de kamers zijn zowel op de Vaart als de Provincialeweg georiënteerd - duidelijk vormgegeven entree aan de Vaart - voorrijstrook van het hotel aan de Provincialeweg (indien mogelijk) - foyer loopt door gebouw van Provincialeweg tot de Vaart - expeditie aan zuidzijde
Materiaal	- steenachtig

Richtlijnen verbouwing Provincialeweg:

Functie	- woningen en/of baliefuncties (VVV, uitzendbureaus, reisbureaus, printshop)
Karakter	- expressief vormgegeven Zaanse architectuur
Volume	- gebouwen staan in een serie langs strakke rooilijn
Plastiek	- de gebouwen richten zich zowel naar de straat als naar de Provincialeweg
Ritme en schaal	- individuele huis is maatgevend voor de korrel - korrel tot uiting brengen d.m.v. bijvoorbeeld kleur, detail, gevelindeling, etc.
Organisatie	- verblijfsfuncties aan de straat i.v.m. sociale controle
Ontsluiting	- expeditie met venstertijden - functies hebben een eigen voordeur aan de Buiging
Materiaal	- houtachtig

Richtlijnen overbouwing kiss & ride:

Functie	- kantoren of wonen
Karakter	- gebouw gaat mee in de reeks van de kamstructuur van deelgebied 8
Volume	- monoliet gebouw op kolommen - gebouw helpt mee het stadhuisplein te begrenzen - aandacht voor bezonning van het stadhuisplein
Plastiek	- alle gebouwen maximaal open naar het kiss & ride plein, geen galerij ontsluiting langs pleinwand
Ritme en schaal	- zie deelgebied 8
Organisatie	- vanaf stadhuisplein zicht op kiss & ride - verblijfsruimten zoveel mogelijk langs pleinwand organiseren (sociale veiligheid)
Ontsluiting	- vanaf kiss & ride plein
Materiaal	- zie deelgebied 8

Richtlijnen stationsgebouw:

Functie	- station en congrescentrum
Karakter	- hoogstedelijk, publieke voorzieningen
Volume	- als stationsgebouw vanaf afstand herkenbaar (icoon) - duidelijk onderscheid tussen onder en bovenbouw aan zijde traverse
Plastiek	- door het maken van vides visuele relatie tussen perrons en traverse geeft tevens meer lucht en licht op perrons - gevel stationsgebouw maximaal doorzicht geven zodat baliefuncties vroegtijdig te herkennen zijn
Ritme en schaal	- facetering van de gevel om de lengte te breken - gevel verticaal geleed
Organisatie	- zichtrelaties tussen traverse, stationshal en perrons - zalen congrescentrum ontsloten middels gang, zichtbaar vanaf de Buiging - congrescentrum heeft duidelijke zichtrelatie met traverse
Kleur en textuur	- transparante plint (gladde wand)

Richtlijnen Bibliotheek en Fitnesscentrum:

Functie	- bibliotheek en fitnesscentrum
Karakter	- hoogstedelijk, publieke voorzieningen
Volume	- duidelijk onderscheid tussen onder en bovenbouw aan zijde traverse
Plastiek	- maat van de gevel opdelen bijv. d.m.v. erkers die zicht over de lengte van de Buiging mogelijk maken
Ritme en schaal	- facetering van de gevel om de lengte te breken
Organisatie	- verblijfsruimten aan voorzijde (balies, leeszaal, computerwerkplekken) - fitnessruimtes gericht op plein (hijns en trekwerk), natte en opslagruimtes aan achterkant
Ontsluiting	- duidelijk herkenbare entree
Kleur en textuur	- transparante plint (gladde wand)

7.1.3. Openbare ruimte

Richtlijnen openbare ruimte deelgebied:

Karakter	- hoogstedelijk
Milieu	- stedelijk gebied met belangrijke publieke functies
Dichtheid	- hoog
Verkaveling	- aaneengesloten stedelijke wand met winkels en voorzieningen
Profiel	- voldoende maat voor de voetganger - proberen met zo min mogelijk middelen (hierbij wel de veiligheid van de voetganger in acht nemend) functionele zones te onderscheiden waardoor horizontaliteit niet gebroken wordt

